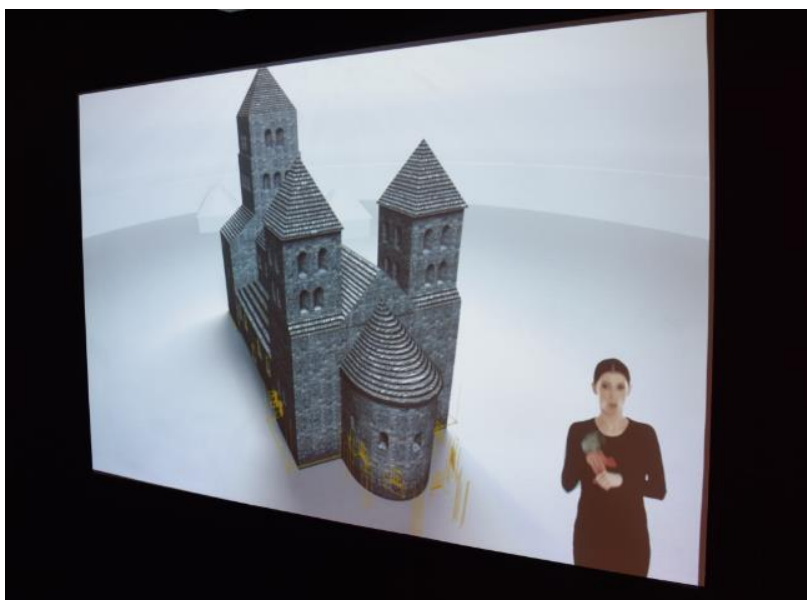

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Turystyki i Rekreacji

Analiza dostępności obiektów Szlaku Piastowskiego

Załącznik B

Karty z informacjami o udogodnieniach (opis obiektów w kolejności wg tab. 1.)

Poznań

11/2019

Tabela 1. Wykaz obiektów objętych analizą dostępności

L.p.	Lokalizacja	Obiekt
1.	Giecz	Rezerwat archeologiczny Gród Piastowski w Gieczu
2.		Kościół pw. św. Mikołaja
3.	Gniezno	Archikatedra Prymasowska pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny
4.		Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej
5.		Muzeum Początków Państwa Polskiego
6.		Kościół Franciszkanów w Gnieźnie
7.		Kościół pw. św. Jana w Gnieźnie
8.		Trakt Królewski
9.	Grzybowo	Wczesnośredniowieczny gród w Grzybowie
10.	Kalisz	Zawodzie – rezerwat archeologiczny
11.		Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej (w remoncie)
12.		Katedra św. Mikołaja w Kaliszu
13.		Baszta Dorotka
14.	Konin	Słup koniński
15.	Łąd nad Wartą	Zespół dawnego opactwa cystersów
16.	Lubiń	Zespół Opactwa Benedyktynów
17.	Łekno	Stanowisko archeologiczne
18.	Dziekanowice	Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Ostrów Lednicki
19.	Pobiedziska	Gród Pobiedziska
20.		Skansen Miniatur Szlaku Piastowskiego
21.	Poznań	Ostrów Tumski
22.		Archikatedra pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Poznaniu
23.		Brama Poznania – ICHOT (Interaktywne Centrum Historii Ostrowa Tumskiego)
24.		Rezerwat archeologiczny Genius Loci
25.		Muzeum Archeologiczne w Poznaniu
26.		Kościół pw. św. Jana Jerozolimskiego za Murami
27.		Zamek Królewski na Wzgórzu Przemysła w Poznaniu
28.		Makiety Dawnego Poznania
29.	Pyzdry	Muzeum regionalne w Pyzdrach
30.	Tarnowo Pałuckie	Kościół pw. św. Mikołaja i Małgorzaty
31.	Trzemeszno	Bazylika Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Michała Archanioła
32.	Wągrowiec	Zespół dawnego opactwa cystersów
33.		Muzeum Regionalne w Wągrowcu

1. „Rezerwat Archeologiczny Gród Wczesnopiastowski w Gieczu, oddział Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy”

• Dojazd

▪ **Komunikacja miejska**

Brak

▪ **Samochód**

Rezerwat posiada parking terenowy, znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu. Bez wyznaczonych miejsc parkingowych.

• **Budynek**

Rezerwat archeologiczny zlokalizowany jest we wsi Giecz (na jej zachodnim skraju, w gminie Dominowo) ok. 12 km na północ od Środy Wielkopolskiej. Obejmuje pozostałość jednego z najważniejszych grodów związanych z początkami Polski. Zachowane zostały ślady potężnych drewniano-ziemnych umocnień otaczające wnętrze, w którym zlokalizowany jest budynek muzeum, palatium (fundamenty pałacu książęcego kon. X/pocz. XI w.) oraz kościół grodowy św. Jana Chrzciciela. W sąsiedztwie, poza wałami umocnień, udostępniona jest do zwiedzania swobodna rekonstrukcja osady wczesnośredniowiecznej.

Z parkingu do wnętrza grodziska prowadzi droga gruntowa, żwirowa. Teren jest płaski.

Budynek Muzealny ma salę wystawową na jednym poziomie. Można się po nim swobodnie poruszać na wózku. W holu znajdują się kanapy, a przed budynkiem ławki do odpoczynku. Toaleta jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W holu przy kasie jest infokiosk z informacjami na temat ekspozycji – użyteczny dla osób niesłyszących. Całość ekspozycji jest czytelnie opisana. Film prezentowany w sali ekspozycji ma napisy. Osoby niewidome mogą dotykać replik.

Drewniany XVIII-wieczny kościół parafialny Kościół św. Jana Chrzciciela – przed głównym wejściem do kościoła są 2 schody.

Osada piastowska: obejmuje parterowy budynek z salą ekspozycyjną, toaletą dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz wiele chat, budowli i urządzeń drewnianych (ze schodami lub wysokimi progami – niedostępnych dla osób poruszających się na wózkach). Ciekawą formą aktywnego zwiedzania w warunkach plenerowych są warsztaty (np. garncarstwa, tkactwa).

• **Główne wejście**

Wejście do budynku muzealnego zlokalizowane jest na poziomie gruntu. Można do niego dojechać samochodem.

• **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w budynku muzeum. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajdują się w budynku muzeum oraz w budynku w osadzie piastowskiej. Dysponujemy również miejscem do pielęgnacji niemowląt i małych dzieci. W obiekcie znajduje się miejsce, w którym można pozostawić wózek dziecięcy na czas zwiedzania.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Muzeum oferuje wystawy stałe oraz czasowe, po których można poruszać się bez przeszkód w postaci progów. Przed eksponatami znajduje się wystarczająca przestrzeń manewrowa. Do muzeum prowadzi kamienisto-żwirowa ścieżka, która może stanowić nieznaczne utrudnienie dla osób poruszających się na wózkach.

W osadzie piastowskiej znajduje się budynek z salą ekspozycyjną oraz kilka niewielkich chat, do których dostęp utrudniają wysokie progi. Do budynków i urządzeń można podejżdżać na wózku, nawierzchnia jest gruntowa, trawiasta, płaska.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nasze wystawy posiadają bogate opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika. Opisy znajdują się również przy eksponatach.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Repliki eksponatów można poznawać dotykowo. Nie posiadamy audioprzewodników dostosowanych dla osób niewidomych oraz niedowidzących. Żadna z wystaw nie posiada również opisu w alfabecie Braille'a. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem. Dysponujemy miską dla czworonoga.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych, dysponujemy również materiałami do łatwego czytania. Posiadamy szeroką ofertę gier i zabaw, a także lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych. Oferujemy możliwość zakupu pamiątek.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze. Nasza ekspozycja została wyposażona w miejsca odpoczynku, co pozwala na dostosowanie tempa zwiedzania do indywidualnych potrzeb. Oferujemy również możliwość wypożyczenia składanych krzeseł na czas zwiedzania. Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach adresowanych do seniorów.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami.

W przypadku grup, prosimy o wcześniejszy kontakt.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Do skorzystania z ulgi uprawnia dokument zaświadczaający o niepełnosprawności.

W czwartki wejścia są bezpłatne.

Grupy osób poruszających się na wózkach prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą zamiaru wizyty, kontaktując się z kasą biletową muzeum pod nr telefonu: 61 285 92 22.

„Rezerwat Archeologiczny Gród Wczesnopiastowski w Gieczu, oddział Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy”

2. „Kościół pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Gieczu”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Brak

- **Samochód**

Przed kościołem znajduje się parking terenowy. Bez wyznaczonych miejsc parkingowych.

- **Budynek**

Kościół zlokalizowany jest w Gieczu, w pobliżu Rezerwatu Archeologicznego Gród Wczesnopiastowski. Do budynku prowadzą tylko jedne drzwi, niedostępne dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Wewnątrz nie ma progów, przestrzeń manewrowa jest wystarczająca dla osób poruszających się na wózkach. Nabożeństwa nie są prowadzone w PJM. Architekturę obiektu można poznawać z zewnątrz. Teren wokół obiektu jest płaski i porośnięty trawą.

- **Główne wejście**

Do wejścia prowadzą schody oraz wysoki próg. Brak jest podjazdu. Z parkingu do kościoła wiedzie płaska droga brukowana.

- **Punkt Informacji**

Kościół jest zamknięty poza nabożeństwami. W sprawie zwiedzania należy się kontaktować z księdzem proboszczem.

- **Udogodnienia**

Brak toalet dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Wejście do kościoła wymaga pomocy ze strony innych osób (schody, wysoki próg). Wewnątrz świątyni nie ma przeszkód w poruszaniu się.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Możliwość poznania wystroju wnętrza poprzez percepcję wzrokową.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Możliwość poznania wybranych elementów wystroju wnętrza, murów kościoła poprzez dotyk.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Miejsce jest dostępne dla odwiedzających z dziećmi.

- **Osoby starsze**

Miejsce jest dostępne dla osób starszych.

- **Obsługa**

W sprawie zwiedzania należy kontaktować się z księdzem proboszczem pod adresem: e-mail: parafiadominowo@wp.pl, tel. 61 2859276.

- **Bilety i grupy**

Brak biletów, wejścia bezpłatne.

3. „Katedra w Gnieźnie - Bazylika Prymasowska, Sanktuarium św. Wojciecha”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Z dworca PKP i PKS dojechać można autobusem w około 10-15 min. Najbliższy przystanek znajduje się przy ul. Łaskiego (przy Placu św. Wojciecha).

- **Samochód**

Parking katedralny dla samochodów osobowych – wjazd od ul. Słomianka. Parkingi dla samochodów osobowych oraz dla autokarów są także w sąsiedztwie Placu św. Wojciecha.

- **Budynek**

Bazylika położona jest na Wzgórzu Lecha. Jej zwiedzanie odbywa się w większości na jednym poziomie. Do podziemi oraz na wieżę widokową prowadzą schody.

- **Główne wejście**

Główne wejście jest w godzinach zwiedzania otwarte i dostępne dla osób poruszających się na wózku (można skorzystać z podjazdu, w drzwiach nie występują progi).

Punkt Informacji

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej, znajdującego się obok Katedry. Do Muzeum prowadzą schody, ale można skorzystać z podjazdu. W muzeum osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się przy Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej.

Na stronie internetowej Bazyliki dostępny jest „wirtualny spacer”

(<http://www.archidiecezja.pl/panorama/katedra360/index.html>).

W świątyni znajduje się miejsce, w którym można pozostawić wózek dziecięcy na czas zwiedzania. W Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej można wynająć usługę przewodnika.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Zwiedzanie odbywa się na jednym poziomie. We wnętrzu pojawiają się jednak stopnie, które mogą utrudniać zwiedzanie osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Mimo to około połowa udostępnionej do zwiedzania przestrzeni jest możliwa do poznania w przypadku samodzielnego poruszania się, więcej – jeśli korzysta się z pomocy drugiej osoby. Całkowicie niedostępne są wieża widokowa oraz podziemia (dojście schodami). Do Drzwi Gnieźnieńskich prowadzą z zewnątrz schody. Wnętrze Katedry i podziemia można częściowo obejrzeć w Internecie dzięki „wirtualnemu spacerowi”. Osoby o innych ograniczeniach ruchowych mogą wejść na wieżę widokową według własnej oceny stopnia trudności, droga na wieżę jest stroma, ale na piętrach znajdują się miejsca z krzesłami do odpoczynku.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**
Dla osób niesłyszących dostępny jest przewodnik elektroniczny z opisem w polskim języku migowym, można go wypożyczyć w Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej.
- **Osoby niewidome i niedowidzące**
Dla osób z dysfunkcją wzroku przygotowany został audioprzewodnik z audiodeskrypcją.
- **Odwiedzający z dziećmi**
Nasz personel został przeszkolony w zakresie obsługi odwiedzających z dziećmi w różnych grupach wiekowych. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych, dysponujemy również audioprzewodnikiem ze ścieżką dla dzieci oraz materiałami do łatwego czytania. Posiadamy szeroką ofertę gier i zabaw, a także lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych.
- **Osoby starsze**
Obiekt jest dogodny do zwiedzania przez osoby starsze. Tempo zwiedzania można dostosować do indywidualnych potrzeb.
- **Obsługa**
Pracownicy są otwarci na potrzeby osób z niepełnosprawnością. Można komunikować się z nimi na piśmie.
- **Bilety i grupy**
Cennik biletów jest zamieszczony na stronie: <http://wzgorzelecha.pl/cennik>. W przypadku pytań należy kontaktować się z Biurem Obsługi Turystycznej i Pielgrzymkowej Wzgórza Lecha (ul. Kolegiaty 2, budynek Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej).

Rezerwacja dla grup jest wyłącznie telefoniczna: 602-708-231 lub 61 426 37 78.
Strona internetowa z informacjami dla odwiedzających: <http://wzgorzelecha.pl/>.

4. „Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej w Gnieźnie”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

- Z dworca PKP i PKS dojechać można autobusem w około 10-15 min. Najbliższy przystanek znajduje się przy ul. Łaskiego (przy Placu św. Wojciecha).

- **Samochód**

- Parking katedralny dla samochodów osobowych – wjazd od ul. Słomianka. Parkingi dla samochodów osobowych oraz dla autokarów są także w sąsiedztwie Placu św. Wojciecha.

- **Budynek**

Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej usytuowane jest na Wzgórzu Lecha przy ul. Kolegiaty 2. Obejmuje 3 poziomy, przy czym nie posiada windy. Do zwiedzania przez osoby poruszające się na wózkach dostosowana jest ekspozycja na parterze.

- **Główne wejście**

Do wejścia można dojechać na wózku od ul. Kolegiaty. Drzwi do budynku wyposażone są w podjazd.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w holu, na parterze. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Na terenie Muzeum znajduje się toaleta przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. W obiekcie znajduje się miejsce, w którym można pozostawić wózek dziecięcy na czas zwiedzania. Można wynająć usługę przewodnika.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

- Dostępne jest jedno piętro (parter), na którym osoby z niepełnosprawnością ruchową mogą się samodzielnie przemieszczać. Na niższe i wyższe piętro prowadzą schody.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

- Osoby niesłyszące mogą skorzystać z przewodnika elektronicznego z nagraniami w polskim języku migowym (trasa zwiedzania obejmuje Muzeum oraz Katedrę), ponadto z kiosku informacyjnego.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

- Dla osób z dysfunkcją wzroku przygotowany został audioprzewodnik z audiodeskrypcją. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Nasz personel został przeszkolony w zakresie obsługi odwiedzających z dziećmi w różnych grupach wiekowych. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych, dysponujemy również audioprzewodnikiem ze ścieżką dla dzieci oraz materiałami do łatwego czytania. Posiadamy szeroką ofertę gier i zabaw, a także lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dogodny do zwiedzania przez osoby starsze. Tempo zwiedzania jest dostosowywane w zależności od indywidualnych potrzeb. Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach adresowanych do seniorów.

- **Obsługa**

Pracownicy są otwarci na potrzeby osób z niepełnosprawnością. Można komunikować się z nimi także na piśmie.

- **Bilety i grupy**

Cennik biletów jest zamieszczony na stronie: <http://wzgorzelecha.pl/cennik>. W przypadku pytań należy kontaktować się z Biurem Obsługi Turystycznej i Pielgrzymkowej Wzgórza Lecha (ul. Kolegiaty 2, budynek Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej).

Rezerwacja dla grup jest wyłącznie telefoniczna: 602-708-231 lub 61 426 37 78.

Strona internetowa z informacjami dla odwiedzających: <http://wzgorzelecha.pl/>.

5. „Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Niecałe 300 m od budynku znajduje się przystanek komunikacji miejskiej „Kostrzewskiego”, zaś w odległości około 400 m – przystanek „Poznańska IV”. Z dworca PKP autobus jedzie ok. 15-20 minut, bez przesiadek.

- **Samochód**

Naprzeciwko Muzeum znajduje się duży, bezpłatny parking miejski, gdzie wyznaczone są miejsca dla osób z niepełnosprawnościami. Dojazd z parkingu wózkiem inwalidzkim nie stanowi trudności.

- **Budynek**

Budynek Muzeum połączony jest ze szkołą, ale trasa zwiedzania jest jasno oznaczona. Dojście do wejścia głównego jest płaskie. Powierzchnie w budynku bywają śliskie, o czym informują specjalne tabliczki, stawiane w odpowiednich miejscach na trasie zwiedzania. Przy dobrej pogodzie, tego typu posadzki, nie stanowią jednak wyzwania.

- **Główne wejście**

Główne wejście do budynku jest w pełni dostępne (brak stopni, progów powyżej 2 cm).

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się przy głównym wejściu do budynku. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Dysponujemy również miejscem do pielęgnacji niemowląt i małych dzieci. W obiekcie znajduje się także miejsce, w którym można pozostawić wózek dziecięcy na czas zwiedzania.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Osoby z niepełnosprawnością ruchową mają dostęp do całości wystawy. Ze względu na wysokość gablot nie wszystkie eksponaty są dobrze widoczne. Trasa pokonywana na wózku inwalidzkim nieznacznie różni się od typowej ze względu na konieczność użycia windy. Pracownicy służą pomocą w odnalezieniu właściwej trasy.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Zarówno ekspozycja, jak i wyświetlane filmy zaopatrzone są w napisy.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Dostępny jest audioprzewodnik. Pies asystujący jest mile widziany. Filmy nie mają audiodeskrypcji, ale w głównej wystawie dostępne są opisy dotyczące ekspozycji w alfabecie Braille’a.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Nasz personel został przeszkolony w zakresie obsługi odwiedzających z dziećmi w różnych grupach wiekowych. Oferujemy możliwość dotykania wybranych eksponatów. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych. Posiadamy szeroką ofertę lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze. Nasza ekspozycja została wyposażona w miejsca odpoczynku, co pozwala na dostosowanie tempa zwiedzania do indywidualnych potrzeb. Oferujemy również możliwość wypożyczenia składanych krzeseł na czas zwiedzania. Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach adresowanych do seniorów.

- **Obsługa**

Pracownicy Muzeum służą pomocą przy pokonywaniu barier architektonicznych i terenowych zarówno osobom z niepełnosprawnością ruchową jak i osobom niewidomym, słabowidzącym. W przypadku osób niesłyszących kontakt może odbywać się poprzez pismo.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. W niedziele zwiedzanie jest bezpłatne. Istnieje możliwość przygotowania specjalnej oferty edukacyjnej dla grup, zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. Dostępne są prelekcje i warsztaty.

Zgłaszanie wycieczek i lekcji muzealnych pod numerem 61 426 46 41 w. 210 oraz adresem mailowym: rezerwacje@muzeumgnieźno.pl

Większe grupy osób poruszających się na wózkach prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą wizyty.

Muzeum jest czynne od wtorku do niedzieli w godzinach 9:00-18:00. Ostatnie wejście na wystawę główną: godz. 17:00. Należy sprawdzić dni świąteczne na stronie Muzeum – w niektóre z nich Muzeum jest nieczynne.

6. „Kościół Franciszkanów w Gnieźnie – Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP – Franciszkanie, Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia – Pani Gniezna”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

- Najbliższy przystanek autobusowy to przystanek Łubieńskiego (450 m).

- **Samochód**

- Parkowanie odbywa się wzdłuż ulicy i na prywatnym parkingu. Klasztor posiada na swojej posesji kilkanaście miejsc parkingowych, które udostępnia w czasie większych uroczystości.

- **Budynek**

Zarówno budynek, jak i jego okolice są dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Budynek został kilka lat temu odnowiony, m.in. założono ogrzewanie pod posadzką, posiada kilka toalet. Wewnątrz nie ma progów i stopni. Zwiedzanie odbywa się na jednym poziomie. Nie ma windy.

- **Główne wejście**

Do wejścia głównego prowadzą schody, ale jest podjazd, dzięki któremu wejście jest dostępne dla osób na wózkach, chociaż występuje niewysoki próg (3 cm).

- **Punkt Informacji**

W klasztorze i kościele nie ma punktu informacji turystycznej. Informacji dotyczącej dostępności udziela kancelaria.

- **Udogodnienia**

Toalety są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dysponujemy również miejscem do pielęgnacji niemowląt i małych dzieci.

W perspektywie jest aplikacja rozszerzonej rzeczywistości (AR) dla Szlaku Piastowskiego.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

- Wnętrze Kościoła można zwiedzać bez przeszkód architektonicznych.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

- Przestrzeń kościoła poznawać można dzięki percepcji wzrokowej.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

- Do kościoła można wejść z psem-przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

- Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez dzieci. W otoczeniu kościoła znajduje się Dolina Pojednania – teren rekreacyjny, zielony, sprzyjający odpoczynkowi z dziećmi. Zachęcamy również do udziału w festynach rodzinnych.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze.

- **Obsługa**

Pytania kierować można do probostwa - tel. 61 424 19 27.

- **Bilety i grupy**

Wstęp wolny.

7. „Kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Gnieźnie”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

- Najbliższy przystanek autobusowy to przystanek 3 maja (350 m). Alternatywnym jest przystanek Łubieńskiego (550 m).

- **Samochód**

- Parkowanie odbywa się na ulicy. Kościół nie ma własnego parkingu.

- **Budynek**

Jest to nieduży kościół, którego zwiedzanie odbywa się na jednym poziomie i nie wymaga pokonywania dużych odległości. Za Kościołem znajduje się zielony skwerek. Kościół otwarty jest codziennie po godz. 17:00.

- **Główne wejście**

Do wejścia głównego prowadzą wysokie schody, nie ma windy ani podjazdu. Dodatkowo nad schodami postawione jest rusztowanie sąsiedniego budynku. Nie ma drugiego dostępnego wejścia – aby dostać się do Kościoła od drugiej strony – należy wejść po schodach.

- **Punkt Informacji**

Informacji można zasięgnąć w Biurze Obsługi Turystycznej i Pielgrzymkowej Wzgórza Lecha, obok Katedry. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo. Można również skontaktować się z księdzem opiekującym się obiektem.

- **Udogodnienia**

Brak. W okolicy obiektu jest toaleta, ale nieprzystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

- Wnętrze Kościoła można zwiedzać bez przeszkód architektonicznych. Dostanie się do niego jest jednak trudne ze względu na schody.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

- Bogaty wystrój Kościoła, jego malowidła, polichromie, są możliwe do poznania poprzez percepcję wzrokową. Folder o kościele dostarcza informacji w przystępnej formie. Można porozumiewać się poprzez pismo.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

- Nie ma dodatkowych dostosowań, można wejść z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

- Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez dzieci. Schody mogą utrudnić dostanie się do niego z wózkiem dziecięcym.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze, jednak aby się do niego dostać należy pokonać schody.

- **Obsługa**

Ksiądz Rektor opiekujący się Kościołem oraz od sezonu turystycznego 2020 także Biuro Obsługi Turystycznej i Pielgrzymkowej (BOTiP) Wzgórza Lecha. Kościół będzie można zwiedzać także z przewodnikiem z Biura.

Kontakt BOTiP: <http://wzgorzelecha.pl/kontakt/>, tel. 602-708-231

- **Bilety i grupy**

Wstęp jest bezpłatny. Wejścia turystyczne, od sezonu turystycznego 2020, będą możliwe także z przewodnikiem i będą odpłatne w godzinach funkcjonowania Biura Obsługi Turystycznej i Pielgrzymkowej Wzgórza Lecha.

8. „Trakt Królewski w Gnieźnie”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska/publiczna**

Na całej trasie Traktu Królewskiego funkcjonuje komunikacja miejska, z czego większość autobusów (34 z 40) jest niskopodłogowa, a więc dostosowana do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się. Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Starego Rynku i okolicznych uliczek, może być brukowana nawierzchnia.

- **Samochód**

Trakt Królewski jest szlakiem miejskim, stąd też zaparkować można na parkingach miejskich zlokalizowanych w centrum lub w strefie płatnego parkowania. W obu przypadkach pojawiają się wyznaczone miejsca dla osób z niepełnosprawnościami. Darmowy niewielki parking zlokalizowany jest przed Placem św. Wojciecha oraz przy ulicy Sobieskiego, w okolicy byłych koszar wojskowych.

- **Trasa**

Trakt obejmuje wiele atrakcji, takich jak: 1 - postać „Królika” Woja Piastowskiego, 2 - rzeźba ilustrująca legendę o Lechu, 3 - postać „Królika” Bogatego kupca, 4 - makieta z brązu – Wzgórze Lecha, 5 - postać „Królika” Strażaka, 6 - makieta z brązu – Katedra, 7 - postać „Królika” Rajcy Miejskiego, 8 - rzeźba króla Wacława II Czeskiego, 9 - postać „Królika” Żużlowca, 10 - postać „Królika” Szofera, 11 - makieta z brązu – Miasto lokacyjne, 12 - postać „Królika” Degustatora, 13 - postać „Królika” Napoleona, 14 - postać „Królika” Medyka, 15 - rzeźba króla Mieszka II, 16 - postać „Królika” Murarza, 17 - rzeźba króla Bolesława Śmiałego, 18 - postać „Królika” Powstańca Wielkopolskiego, 19 - rzeźba króla Bolesława Chrobrego, 20 - makieta z brązu – Współczesny układ urbanistyczny, 21 - rzeźba króla Przemysła II, 22 - postać „Królika” Kolejarza, 23 - postać „Królika” Hokeisty, 24 - postać „Królika” Żołnierza Pruskiego, 25 - rzeźba ilustrująca legendę o Piaście Oraczu, 26 - postać „Królika” Skryby.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w Informacji Turystycznej, znajdującej się w zrewitalizowanym budynku Starego Ratusza (wejście od ul. Rzeźnickiej), w budynku jest winda, dzięki której osoby z trudnościami w poruszaniu się będą mogły wejść do Informacji Turystycznej. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się m.in. w Informacji Turystycznej – na parterze, obok windy.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Większość trasy jest możliwa do pokonania samodzielnie, są trzy miejsca na szlaku, w których turysta z trudnościami w poruszaniu się będzie musiał skorzystać z pomocy osób trzecich lub nieco zmodyfikować trasę zwiedzania (dojście z Placu Świętego Wojciecha na wzgórze Lecha, wejście do Katedry oraz Park im. Władysława Andersa, gdzie znajdują się postać „Królika” Hokeisty, rzeźba ilustrująca legendę o Piaście Oraczu).

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Trasa jest możliwa do samodzielnego pokonania, z pomocą aplikacji mobilnej, przewodnika drukowanego lub zamówienia usługi przewodnickiej.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Większość trasy jest możliwa do pokonania samodzielnie, są trzy miejsca na szlaku w których turysta z trudnościami w poruszaniu się będzie musiał skorzystać z pomocy osób trzecich lub nieco zmodyfikować trasę zwiedzania (dojście z Placu Świętego Wojciecha na wzgórze Lecha, wejście do Katedry oraz Park im. Władysława Andersa, gdzie znajdują się postać „Królika” Hokeisty, rzeźba ilustrująca legendę o Piaście Oraczu).

Na Trakcie Królewskim zlokalizowane są 4 makiety z brązu przedstawiające etapy rozwoju miasta, z opisami w języku polskim, angielskim, niemieckim oraz w alfabecie Braille’a. Przejście dla pieszych przez ruchliwą ulicę Łaskiego wyposażone jest w pola uwagi dla niewidomych oraz sygnalizację dźwiękową informującą o zielonym świetle.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Istnieje możliwość zwiedzania z przewodnikiem turystycznym (posługującym się gwarą gnieźnieńską i występującym w charakterystycznym przebraniu), z przekazem dostosowanym do dzieci. Ciekawym sposobem na zwiedzanie dla grup z dziećmi jest wykorzystanie aplikacji mobilnej: „Królika GOń!”, polegającej na odwiedzeniu każdego punktu szlaku oraz udzieleniu poprawnej odpowiedzi na pytania. Po uzyskaniu odpowiedniej liczby punktów dziecko uzyskuje rangę „króla” i może odebrać certyfikat oraz papierową koronę w punkcie Informacji Turystycznej. W Informacji Turystycznej można nabyć małe podobizny figurek występujących na szlaku oraz maskotki. Istnieje wiele miejsc do odpoczynku w warunkach plenerowych.

- **Osoby starsze**

Na trasie Traktu Królewskiego są infokioski oraz tablice informacyjne umożliwiające samodzielne zwiedzanie. Pomocna może być także aplikacja mobilna. Istnieje wiele miejsc do odpoczynku w warunkach plenerowych.

- **Obsługa**

Pracownicy Informacji Turystycznej służą pomocą każdemu turyście z niepełnosprawnościami i udzielają wszelkich dodatkowych informacji.

- **Bilety i grupy**

Trakt Królewski jest całkowicie darmową atrakcją turystyczną.

9. „Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie, oddział Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Brak

- **Samochód**

Muzeum posiada parking terenowy. Bez wyznaczonych miejsc parkingowych.

- **Budynek**

Muzeum zlokalizowane jest we wsi Grzybowo, ok. 8 km na wschód od Wrześni. Obejmuje teren grodziska o powierzchni 4,75 ha, oraz budynek muzealny z salami wystawowymi na jednym poziomie.

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest na poziomie gruntu. Podjazd z parkingu jest po terenie piaszczysto - trawiastym. Dojazd do budynku muzealnego po bruku.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w budynku muzeum. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje w budynku muzeum. W obiekcie znajduje się miejsce, w którym można pozostawić wózek dziecięcy na czas zwiedzania.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Muzeum oferuje wystawy stałe oraz czasowe, po których można poruszać się bez przeszkód w postaci progów. Przed eksponatami znajduje się wystarczająca przestrzeń manewrowa. Utrudnieniem może być konieczność otwierania drzwi oraz brak windy na taras widokowy, mieszczący się na szczycie budynku muzealnego.

Teren, na którym znajduje się osada jest płaski i porośnięty trawą. Chaty posiadają progi utrudniające dostanie się do wnętrza, jednak ekspozycja jest dobrze widoczna dla osób znajdujących się na zewnątrz.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Wystawy posiadają bogate opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika. Opisy znajdują się również przy eksponatach.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**
Nie posiadamy audioprzewodników dostosowanych dla osób niewidomych oraz niedowidzących. Żadna z wystaw nie posiada również opisu w alfabecie Braille'a. Osoba niewidząca lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem. Dysponujemy miską dla czworonoga.
- **Odwiedzający z dziećmi**
Nasz personel jest przygotowany do obsługi odwiedzających z dziećmi w różnych grupach wiekowych. Oferujemy możliwość dotykania eksponatów oraz zwiedzania „w duchu epoki”. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych. Posiadamy szeroką ofertę gier i zabaw, a także lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych.
- **Osoby starsze**
Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze. Tempo zwiedzania może być dostosowane w zależności od indywidualnych potrzeb. Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach adresowanych do seniorów.
- **Obsługa**
Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami.
W przypadku grup, prosimy o wcześniejszy kontakt.
- **Bilety i grupy**
Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Grupy osób poruszających się na wózkach prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą zamiaru wizyty, kontaktując się z kasą biletową muzeum pod nr telefonu: 61 880 00 76, kom. 507 513 798

10. „Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu. Rezerwat Archeologiczny w Kaliszu-Zawodziu”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku autobusowego przy ulicy Częstochowskiej (przystanek „Częstochowska Rypinek 05”, odległość 850 m, pieszo około 10 min), linie: 3A, 3B, 3C, 3D. Utrudnienie dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich mogą stanowić krawężniki o wysokości powyżej 2 cm.

- **Samochód**

Oddział Muzeum nie posiada własnego parkingu. Istnieje możliwość zaparkowania na miejscach parkingowych w pobliżu budynku (parking miejski znajduje się w odległości 170 m od wejścia na teren Oddziału MOZK, również na ul. Bolesława Pobożnego, około 2 min. drogi pieszo), a także podjechania pod sam budynek do wejścia od ul. Bolesława Pobożnego. Przy budynku bramnym znajdują się miejsca postojowe dla rowerów. Na parkingu miejskim zlokalizowana jest stacja Kaliskiego Roweru Miejskiego.

- **Budynek**

Rezerwat Archeologiczny w Kaliszu – Zawodziu znajduje się w najstarszej części miasta, przy ulicy Bolesława Pobożnego 97-105 w Kaliszu, 3,5 km w najkrótszej odległości drogowej na południowy wschód od Głównego Rynku. Oddział założono na terenie wczesnośredniowiecznego kaliskiego grodu, gdzie w 2008 roku odtworzono częściową zabudowę średniowiecznej warowni, na którą składają się: brama wjazdowa do grodu wraz z palisadą i mostem, kamienny kurhan, siedem drewnianych chat, dwupoziomowa wieża obronna, wały skrzyniowe, fundamenty oraz część przyziemia romańskiej kolegiaty, ponadto liczne repliki średniowiecznych przedmiotów. W części etnograficznej znajduje się osiemnastowieczna chata przeniesiona ze starego miasta w Kaliszu. W ramach działań z zakresu archeologii eksperymentalnej w Rezerwacie prowadzony jest chów zwierząt gospodarskich takich jak: owce wrzosówki, świniodziki, kozy i kury. Zwiedzający mają też możliwość zapoznania się ze średniowieczną metodą uprawy roli - trójpólówką.

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest od strony ul. Bolesława Pobożnego. Wejście i przedsionek wybrukowano kamieniami polnymi. Drzwi nie posiadają progów.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w przedsionku, przy głównym wejściu do budynku. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

Informacje można uzyskać także pod numerem tel.: (62) 741 30 05, na stronie Internetowej: <https://www.muzeumwkaliszu.pl/zwiedzanie.html> lub poprzez wiadomość e-mail: magdzenski@muzeumwkaliszu.pl

- **Udogodnienia**

Toaleta, dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, znajduje się na poziomie parteru. W toalecie zamontowano system przyzywowy. W obiekcie znajduje się miejsce, w którym można pozostawić wózek dziecięcy na czas zwiedzania.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu jest w trakcie remontu budynku bramnego, w celu dostosowania go do pełnienia funkcji całorocznej. Obecnie wykonywane są gabloty muzealne na potrzeby realizacji wystawy stałej. Tylko część terenu Rezerwatu jest dostępna do samodzielnego zwiedzania przez osoby poruszające się na wózku.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Przy wejściu do każdej chaty znajduje się opis obiektu. Z pracownikami Rezerwatu można porozumiewać się poprzez pismo

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Dla osób z dysfunkcją wzroku polecamy makietę grodu oraz makietę kolegiaty, znajdującą się na terenie Oddziału. Tylko część terenu Rezerwatu jest dostępna do samodzielnego zwiedzania.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Nasz personel jest przygotowany do obsługi odwiedzających z dziećmi w różnych grupach wiekowych. Oferujemy możliwość dotykania wybranych eksponatów oraz zwiedzania „w duchu epoki”. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych. Posiadamy szeroką ofertę gier i zabaw, a także lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dogodny do zwiedzania przez osoby starsze. Tempo zwiedzania może być dostosowane w zależności od indywidualnych potrzeb. Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach adresowanych do seniorów.

- **Obsługa**

Pracownicy Oddziału służą pomocą osobom z niepełnosprawnością ruchową oraz osobom niewidomym i słabowidzącym przy pokonywaniu barier architektonicznych i terenowych. W przypadku osób niesłyszących kontakt może odbywać się poprzez pismo.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego (po okazaniu dokumentu zaświadczonego o niepełnosprawności). Istnieje możliwość przygotowania specjalnej oferty edukacyjnej dla grup, zarówno dla dzieci i dorosłych. Prosimy o kontakt mailowy: magdzinski@muzeumwkaliszu.pl lub telefoniczny – (62) 741 30 05, tel. kom.: 691 996 528 (Marcin Magdziński – kierownik Oddziału).

Grupy osób poruszających się na wózkach prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą zamiaru wizyty.

ul. Kościuszki 12, 62-800 Kalisz
tel. 062 75 71 609, faks 062 75 71 608
NIP 618-10-45-706
www.muzeumwkaliszu.pl
biuro@muzeumwkaliszu.pl

Prof. UAM dr hab. Alina Zajadacz
Katedra Turystyki i Rekreacji
Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Bogumiła Krygowskiego 10
61-680 Poznań

W nawiązaniu do wiadomości e-mail z dnia 2 lipca, dotyczącej analizy dostępności obiektów na Szlaku Piastowskim przesyłamy, w załączeniu do niniejszego pisma, wypełnioną kartę oceny obiektu oraz sporządzony opis dostępności obiektu dla Oddziału MOZK – Rezerwatu Archeologicznego w Kaliszu – Zawodziu.

Jednocześnie informujemy, iż budynek główny Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej w Kaliszu, zlokalizowany przy ul. Kościuszki 12, w najbliższym czasie przejdzie gruntowny remont, a na ten czas jest wyłączony z ruchu turystycznego. Zakończenie prac budowlanych i oddanie obiektu do użytku planowane jest na koniec października 2020 r.

Z wyrazami szacunku

Sylwia Kucharska

DYREKTOR
Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej

Sylwia Kucharska

12. „Katedra św. Mikołaja Biskupa w Kaliszu”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku autobusowego Plac Jana Pawła II 3 (odległość ok. 300 m) lub przystanku autobusowego ul. Parczewskiego (odległość ok. 30 m).

Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Starego Miasta i okolicznych uliczek mogą być krawężniki chodników.

- **Samochód**

Przed Katedrą jest parking z wyznaczonym miejscem postojowym dla osób z niepełnosprawnością (często zajęty, ze względu na lokalizację w centrum miasta).

- **Budynek**

Zwiedzanie Katedry obejmuje część parterową, którą można przejść bez przeszkód architektonicznych. Przed Kaplicą Polską nazywaną także Kaplicą „Pod orłami” jest próg o wysokości 10 cm.

- **Główne wejście**

Przed wejściem głównym są schody, do Katedry można wjechać wejściem bocznym (od strony Biura Parafialnego), gdzie występuje próg o wysokości 10 cm. Aby otworzyć wejście boczne należy się skontaktować z Biurem Parafialnym lub z osobą pełniącą dyżur w Katedrze.

- **Punkt Informacji**

W Biurze Parafialnym, obok Katedry. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Brak

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Wnętrze Katedry można zwiedzać bez przeszkód architektonicznych. Jedynie przed Kaplicą Polską nazywaną także Kaplicą „Pod orłami” jest próg o wysokości 10 cm.

Wnętrze Kaplicy jest widoczne z pozycji przed progiem.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Bogaty wystrój Katedry jest możliwy do poznania poprzez percepcję wzrokową. Można porozumiewać się pisemnie, a także poprzez współpracę przewodnika z tłumaczem PJM grupy osób niesłyszących.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Osoby niewidome mogą poznać poprzez dotyk dzwon Mikołaj – zlokalizowany na zewnątrz, przed Katedrą.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby z dziećmi.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze.

- **Obsługa**

Biuro Parafialne

- **Bilety i grupy**

Wstęp jest bezpłatny. Wejścia turystyczne są możliwe poza nabożeństwami. W okresie letnim (lipiec-sierpień) w godz. 10-14, poza sezonem letnim w godz. 10-18.

13. „Baszta Dorotka w Kaliszu (Centrum Baśni i Legend Kaliskich oraz Lokacji Miasta)”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Przystanki autobusowe znajdują się w pobliżu, na Placu Jana Pawła II (około 200 m od Baszty). Trudności w przejeździe wózkiem mogą powodować krawężniki chodników.

- **Samochód**

Parking znajduje się w pobliżu (ok. 50 m) przed Bazyliką św. Józefa, bez wyznaczonego miejsca dla osób z niepełnosprawnością. Ze względu na centrum miasta często jest zapelniony. Można także zaparkować przy ul. Niecałej (ok 300 m od Baszty) i przejść, czy przejechać na ul. Babina (planty). Z chodnika do Baszty od strony Plant prowadzą dwa schody o wysokości 10 cm oraz 12 cm.

- **Budynek**

Baszta obejmuje dwa niewielkie pomieszczenia: na pierwszym piętrze (dojście drewnianymi schodami) i na parterze. Ponadto do kompleksu zaliczany jest skarbiec w znajdującej się tuż obok Bazylice św. Józefa (na piętrze, prowadzą do niego schody).

- **Główne wejście**

Dla osób poruszających się na wózku dostępna jest tylko dolna część Baszty.

- **Punkt Informacji**

Bezpośrednio w obiekcie, a także w Centrum Informacji Turystycznej w Kaliszu.

- **Udogodnienia**

Toaleta jest dostępna w sąsiadującym z Basztą Domu Pielgrzyma.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Możliwa do zwiedzania jest tylko część parterowa Baszty.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Zarówno w górnej, jak i dolnej części Baszty są prezentowane filmy z napisami. Do pobrania na miejscu są liczne foldery z opisami atrakcji. Z pracownikami można porozumiewać się poprzez pismo. Bogaty wystrój Skarbca jest możliwy do poznania poprzez percepcję wzrokową.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Można dotykać wybranych eksponatów, odsłuchać legend prezentowanych na filmach w dolnej i górnej części Baszty. Można także wejść z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Nasz personel został przeszkolony w zakresie obsługi odwiedzających z dziećmi w różnych grupach wiekowych. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych, dysponujemy również materiałami do łatwego czytania. Posiadamy szeroką ofertę gier i zabaw, a także lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze. Utrudnienie mogą stanowić schody prowadzące do górnej części Baszty.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami. Personel obsługujący turystów ma uprawnienia pedagogiczne.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Podczas wybranych imprez zwiedzanie jest bezpłatne.

Grupy osób z niepełnosprawnością prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą zamiaru wizyty, kontaktując się z Centrum Informacji Turystycznej (ul. Chodyńskiego 3, 62-800 Kalisz) nr telefonu: 62 598 27 31, 571 315 110 lub e-mail: it@um.kalisz.pl.

14. „Słup Koniński” w Koninie

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

- Przystanek komunikacji miejskiej (autobusowej) jest około 150 m od obiektu. Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego starego rynku i okolicznych uliczek, może być brukowana nawierzchnia.

- **Samochód**

- W bezpośrednim sąsiedztwie Słupa jest strefa parkingowa. Krawężnik przy przejściu dla pieszych jest obniżony. W odległości około 150 m od obiektu jest większy parking dla samochodów i autokarów.

- **Obiekt – Słup Koniński**

- Słup znajduje się w plenerze, na placu przed kościołem. Wokół niego poprowadzona jest wygodna, utwardzona ścieżka o szerokości umożliwiającej swobodny przejazd wózkiem inwalidzkim. Osoby niewidome mogą poznać obiekt poprzez dotyk.

- **Główne wejście**

- Wejście z chodnika na ścieżkę jest wyrównane, można swobodnie przejechać wózkiem inwalidzkim.

- **Punkt Informacji**

- W pobliżu (przy wejściu od strony kościoła) znajduje się infokiosk z informacjami opisowymi, graficznymi oraz audio.

- **Udogodnienia**

- Na placu przed kościołem, w pobliżu Słupa są ławki.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

- Wyprofilowana, utwardzona ścieżka wokół Słupa umożliwia wygodny przejazd, zobaczenie obiektu z różnych perspektyw.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

- W infokiosku zamieszczono opisy historii Słupa. W sąsiedztwie są także tablice informacyjne.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

- Słup można poznać poprzez dotyk, w infokiosku jest możliwość odsłuchania jego historii.

- **Odwiedzający z dziećmi**

- Miejsce jest dostosowane do zwiedzania przez odwiedzających z dziećmi.

- **Osoby starsze**

- Miejsce jest dostosowane do zwiedzania przez osoby starsze.

- **Obsługa**

Obiekt jest administrowany przez Urząd Miejski w Koninie (www.konin.pl)

- **Bilety i grupy**

Zwiedzanie jest bezpłatne.

15. „Zespół dawnego opactwa cystersów w Łądzie nad Wartą”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Brak

- **Samochód**

Możliwość swobodnego wjazdu i parkowania na terenie obiektu, nie ma wyznaczonych miejsc dla osób z niepełnosprawnością. Mapa dojazdu do obiektu zamieszczona jest na stronie internetowej Opactwa.

- **Budynek**

Zwiedzanie odbywa się na dość rozległej przestrzeni, w skład której wchodzi kościół oraz klasztor. Jest też możliwość odwiedzenia ogrodu. Dobrze utrzymane powierzchnie (zarówno w obiekcie, jak i w warunkach terenowych) powodują, że osoby z niepełnosprawnością ruchową mogą poruszać się po nich swobodnie.

- **Główne wejście**

Osoby z niepełnosprawnością ruchową mogą skorzystać z podjazdu. Próg w drzwiach wejściowych pokonuje się dzięki dostawianej w razie potrzeby platformie.

- **Punkt Informacji**

Zespół klasztorny zwiedza się zawsze z przewodnikiem. W obiekcie znajduje się sklepik, w którym można kupić różne foldery, kartki i zasięgnąć informacji.

- **Udogodnienia**

Dostępne są toalety. Toaleta dla osób z niepełnosprawnością jest większa niż pozostałe kabiny, ale brakuje w niej poręczy i przestrzeni manewrowej, więc skorzystanie z niej może wymagać pomocy. W obiekcie znajduje się miejsce, w którym można pozostawić wózek dziecięcy na czas zwiedzania.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Wnętrze Kościoła można zwiedzać bez przeszkód architektonicznych.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Przestrzeń kościoła poznawać można dzięki percepcji wzrokowej. Możliwe jest wcześniejsze poznanie wystroju świątyni dzięki tzw. „wirtualnemu spacerowi” z opisami pomieszczeń.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Osobom niewidomym może towarzyszyć pies-przewodnik. Nie ma możliwości dotykania eksponatów. Przewodnik może wskazać obiekty, które ewentualnie można poznać dotykiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Nasz personel został przeszkolony w zakresie obsługi odwiedzających z dziećmi. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla dzieci od 6 roku życia. Dodatkową atrakcją stanowi przyklasztorny ogród. Zachęcamy do brania udziału w wydarzeniach adresowanych do dzieci.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest dogodny do zwiedzania przez osoby starsze. Tempo zwiedzania może zostać dostosowane w zależności od indywidualnych potrzeb.

- **Obsługa**

Przewodnicy dostosowują sposób przekazywania treści do potrzeb osób odwiedzających obiekt.

- **Bilety i grupy**

Wstęp wolny. Zwiedzanie odbywa się wyłącznie w obecności przewodnika w następujących dniach i godzinach:

Poniedziałek – Sobota: 9.00, 10.30, 12.00, 14.00, 16.30

Niedziele i Święta: 10.30, 12.30, 17.30 (po Mszy Świętej), 14.00, 16.00

Pełna lista dni i godzin, w których oprowadzanie się nie odbywa, dostępna jest na stronie internetowej w zakładce Zabytek->Zwiedzanie - <https://wsdts.pl/klasztor/zwiedzanie/>.

Po wcześniejszym uzgodnieniu możliwe jest zwiedzanie klasztoru i kościoła z przewodnikiem w innych godzinach. Kontakt: tel. 63 276 33 24, e-mail: mbabiczsdb@gmail.com.

W sierpniu 2019 r. rozpoczął się gruntowny remont klasztoru w Łądzie. Potrwa on około 4-5 lat. Celem remontu jest przywrócenie pierwotnych walorów klasztoru współczesnemu człowiekowi oraz ułatwienie dostępu dla osób (także niepełnosprawnych) odwiedzających to miejsce. W planach jest także uruchomienie sali z możliwością spożycia posiłku.

16. „Zespół Opactwa Benedyktynów w Lubiniu”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska/publiczna**

Osoby podróżujące za pomocą komunikacji publicznej mogą korzystać z trzech przystanków autobusowych, które znajdują się w Lubiniu (dwa z nich sąsiadują z terenem Zespołu Opactwa). Linie autobusowe bezpośrednio łączą miejscowość z Krzywiniem, Kościanem i Gostyniem.

- **Samochód**

Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich może być wzniesienie, na którym znajduje się Opactwo, dlatego zaleca się dla osób z niepełnosprawnościami skorzystanie z parkingu od strony Jerki lub wjechanie na teren Opactwa. Na parkingu nie wyznaczono miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.

- **Parking**

Przed Opactwem znajdują się dwa bezpłatne parkingi, bez ograniczenia czasowego dla samochodów i autokarów. Ponadto istnieje możliwość zaparkowania wewnątrz Opactwa, co może być znaczącym ułatwieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, włącznie z wjazdem pojazdu pod samo wejście kościoła.

- **Budynek**

Zespół Opactwa Benedyktynów w Lubiniu składa się z wielu budynków i terenów o różnej formie dostępności. Oba kościoły usytuowane są na dwóch wzniesieniach rozdzielonych przez drogę wojewódzką nr 308 o dość stromym nachyleniu (może być potrzebna pomoc osoby towarzyszącej lub przewodnika).

- **Główne wejścia**

Kościół opacki ma główne wejście bez progu, Kościół św. Leonarda próg o wysokości 3 cm, zaś wejście główne do Starego Domu, części klasztoru, który jest udostępniany zwiedzającym, znajdują się trzy stopnie o wysokościach około 13, 18, 16,5 cm. Istnieje również inne wejście znajdujące się od strony wschodniej, które ma dwa stopnie o wysokości 10 cm.

- **Orowadzanie**

Opactwo można zwiedzać z przewodnikiem, którym jest mnich benedyktyński. Orowadzający po Zespole każdorazowo dopasowuje trasę i formę zwiedzania obiektu według zainteresowania zwiedzających, warunków atmosferycznych etc. Zwiedzać można kościół opacki, kościół św. Leonarda, Stary Dom, dziedziniec klasztorny oraz część ogrodu. Przewodnik orowadzający osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności dostosowuje trasę zwiedzania, która nie powoduje utraty wartości merytorycznych.

Nie ma potrzeby przy rezerwacji orowadzania informowania o obecności osób z niepełnosprawnościami w grupie zwiedzających. Zwiedzanie bez przewodnika dotyczy kościoła opackiego, który jest ogólnodostępny i nie stanowi żadnej trudności dla osób z niepełnosprawnościami.

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Dojazd dla osób z niepełnosprawnością ruchową zalecany jest od parkingu od strony Jerki, by uniknąć podjazdu po bruku. Zwiedzanie większości atrakcji możliwe jest do pokonania samodzielnie, w niektórych miejscach wymagana będzie pomoc kolejnej osoby (np. otwarcie obu skrzydeł drzwi).

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Trasa jest możliwa do samodzielnego pokonania z pomocą przewodnika drukowanego.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Zwiedzanie większości atrakcji możliwe jest do pokonania samodzielnie. Istnieje możliwość wejścia z psem asystującym, obiekt posiada miejsca do odpoczynku z psem asystującym.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Forma zwiedzania jest dostosowana do potrzeb dzieci. W przypadku grup wymagana jest wcześniejsza rezerwacja. Ponadto atrakcją dla dzieci jest quest o opactwie. W obiekcie można kupić pamiątki.

- **Osoby starsze**

Możliwość zwiedzania z przewodnikiem (indywidualnie i grupowo) po uprzedniej rezerwacji.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać na furcie klasztornej, znajdującej się w Starym Domu, przy głównym wejściu do budynku. Osoby z niepełnosprawnościami, aby dostać się do Starego Domu, potrzebują pomocy osoby towarzyszącej lub przewodnika. Informacje udzielane są także telefonicznie oraz mailowo.

- **Toaleta**

Wejście do toalety ma próg 20 cm, co uniemożliwia dostanie się dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Można skorzystać z pomocy przewodnika bądź innych członków wspólnoty benedyktyńskiej.

- **Bilety**

Zwiedzanie Opactwa nie wiąże się z koniecznością zakupu biletów.

17. „Stanowisko archeologiczne Łekno” (Ł3)

Stanowisko nie jest obecnie przystosowane do zwiedzania.

18. „Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy”, Ostrów Lednicki w Dziekanowicach

- **Dojazd**

- **Komunikacja PKP**

Pociąg dojeżdża wyłącznie do stacji Lednogóra, skąd kolejne 8 km trzeba pokonać pieszo, autem, rowerem (powstała oświetlona ścieżka rowerowa). Stanowi to utrudnienie dla osób z niepełnosprawnościami.

- **Samochód**

Muzeum posiada własny parking. Na terenie, którego znajdują się wyznaczone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością (3 miejsca). Miejsca zostały wyznaczone tak, aby droga jaką należy pokonać zarówno do kasy jak i toalety była najkrótszą z możliwych.

- **Obiekt**

Muzeum jest obiektem terenowym położonym w większości na wyspie z kilkoma budynkami, w których znajduje się ekspozycja. Przeprowa na wyspę odbywa się za pomocą promu (oferujemy niezbędną pomoc i opiekę podczas podróży).

- **Główne wejście**

Drogę na teren małego skansenu prowadzi kostka brukowa. Wejście na prom wyróżnia odmienna barwa, jednak dla osób poruszających się na wózkach może być ono trudne do pokonania samodzielnie. Pracownik muzeum służy w takich przypadkach pomocą.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się w bliskiej odległości od kasy.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Muzeum aktualnie oferuje wystawę stałą plenerową (Ostrów Lednicki - który z małą pomocą można zwiedzić w całości) oraz wystawy czasowe, po których poruszanie się na wózku może być problematyczne (wystawa w spichlerzu – dostępna, wystawy znajdujące się przy budynku kasowym – ograniczona przestrzeń, wystawa na baszcie – brak dostępu).

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nasze wystawy posiadają bogate opisy, mogą one jednak stanowić problem ze zrozumieniem ze względu na użyty język. Zajęcia lub oprowadzania, po wcześniejszym zamówieniu, mogą być przeprowadzone w obecności tłumacza posługującego się polskim językiem migowym.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**
Osoba niewidząca lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem. Dysponujemy miską dla czworonoga. Po wcześniejszym zgłoszeniu przyjazdu przez grupę, muzeum przypisuje do niej pracownika przeszkolonego z obsługi osób niewidomych. Posiadamy makietę 3D, tyflografiki, kopie zabytków. Poza spacerem tematycznym oferujemy również zajęcia dla osób z dysfunkcją wzroku.
- **Odwiedzający z dziećmi**
Nasz personel został przeszkolony w zakresie obsługi odwiedzających z dziećmi w różnych grupach wiekowych. Oferujemy możliwość dotykania wybranych eksponatów oraz zwiedzania „w duchu epoki”. Istnieje możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem w formie przekazu dostosowanej dla najmłodszych. Posiadamy szeroką ofertę gier i zabaw, a także lekcji oraz warsztatów dla zainteresowanych.
- **Osoby starsze**
Obiekt jest dostosowany do zwiedzania przez osoby starsze. W obiekcie znajdują się miejsca odpoczynku. Oferujemy również możliwość wypożyczenia składanych krzeseł na czas zwiedzania. Zachęcamy do uczestnictwa w wydarzeniach adresowanych do seniorów.
- **Obsługa**
Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami. Uczestniczyliśmy m. in. w warsztatach prowadzonych przez Fundację inicjatyw społecznych „Mili Ludzie” z Poznania, których celem było stworzenie instytucji dostępnych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- **Bilety i grupy**
Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Istnieje możliwość przygotowania specjalnej oferty edukacyjnej dla grup, zarówno dla dzieci i dorosłych. Prosimy o kontakt e-mail: edu.mo@lednica.pl lub telefoniczny – 61 427 50 10, wew. 223.

19. „Gród Pobiedziska” w Pobiedziskach

- **Dojazd**

- **Komunikacja publiczna**

Brak

- **Samochód**

W bezpośrednim sąsiedztwie obiektu znajduje się obszerny, bezpłatny parking terenowy.

- **Obiekt**

Gród Pobiedziska jest obiektem terenowym, obejmuje rekonstrukcję wczesnośredniowiecznego grodu piastowskiego, wystawę machin oblężniczych, zbrojownię oraz plac zabaw. Obszar grodu porośnięty jest trawą.

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest na poziomie gruntu.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się wejściu do obiektu. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się przy obiekcie sąsiadującym (Skansen Miniatur) w odległości około 50 m.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Po wystawach można poruszać się bez przeszkód w postaci progów. Przed eksponatami znajduje się wystarczająca przestrzeń manewrowa, a wszystkie przejścia występujące w budynku mają szerokość większą niż 90 cm. Eksponaty można obejrzeć z pozycji siedzącej. Na terenie grodu znajdują się miejsca do odpoczynku. Barierą dla osób poruszających się na wózkach może być obniżenie terenu występujące w jednym miejscu oraz wieża obserwacyjna (około 10 % ekspozycji).

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nasze wystawy posiadają bogate opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Wszystkie nasze eksponaty można poznawać poprzez dotyk.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Przestrzeń jest przyjazna dzieciom. Znajdują się w niej strefy gier i zabaw. Można dotykać eksponaty, przebrać się w elementy stroju z epoki. Przestrzeń jest dostępna do odwiedzania z własnym wózkiem dziecięcym. Można u nas zakupić pamiątki dla dzieci, tematycznie związane z obiektem. Organizujemy wydarzenia dla rodzin, imprezy dla dzieci. Przygotowana jest też oferta zajęć dla szkół i grup.

„Gród Pobiedziska” w Pobiedziskach

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami, dzieci oraz seniorów.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Dzieci obowiązują bilety ulgowe. Dostępne są specjalne bilety dla rodzin oraz oferta dla najmłodszych dzieci.

20. „Skansen Miniatur Szlaku Piastowskiego” w Pobiedziskach

- **Dojazd**

- **Komunikacja publiczna**

Brak

- **Samochód**

Skansen posiada wygodny parking położony bezpośrednio przed wejściem do obiektu.

- **Obiekt**

Skansen jest obiektem terenowym (teren płaski) położonym na jednym poziomie z niewielkim budynkiem, w którym znajduje się punkt informacji oraz toaleta. Po całym terenie można poruszać się wygodnymi, przestronnymi ścieżkami.

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest na poziomie gruntu i nie posiada progów.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w punkcie informacji. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się obok punktu informacji. Toaleta jest dostosowana do potrzeb dzieci, wyznaczone jest miejsce do pielęgnacji małych dzieci i niemowląt.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Obiekt jest dobrze przystosowany do obsługi turystów z niepełnosprawnością ruchową. Ścieżki pomiędzy ekspozycjami umożliwiają dotarcie wózkiem do każdego miejsca. Wszystkie ekspozycje mogą być oglądane z pozycji siedzącej.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Całość wystawy dostępna jest dla osób niesłyszących.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Ekspozycje można poznawać poprzez dotyk.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Przestrzeń jest przyjazna dzieciom. Znajduje się w niej piaskownica i punkt widokowy. Miniatur nie wolno dotykać, ale znajdują się na wysokości, na której dzieci mogą je bez trudności obejrzeć. Przestrzeń jest dostępna do zwiedzania z własnym wózkiem dziecięcym. Można u nas zakupić pamiątki dla dzieci, tematycznie związane z obiektem. Organizujemy wydarzenia dla rodzin, imprezy dla dzieci. Przygotowana jest też oferta zajęć dla szkół i grup.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami, dzieci oraz seniorów.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Dzieci do 3 roku życia mają wstęp bezpłatny. Starsze dzieci, uczniów, rencistów i emerytów obowiązuje bilet ulgowy. Większa ulga przysługuje odwiedzającym z Kartą Dużej Rodziny.

21. „Ostrów Tumski” w Poznaniu

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku tramwajowego oraz autobusowego Katedra (200 m) lub Rondo Śródka (500 m).

Przy przystanku tramwajowym Katedra znajduje się przejście podziemne, które może stanowić barierę dla osób poruszających się na wózkach (schody, brak windy, podjazd), dlatego podróżującym tramwajami sugerujemy skorzystanie z przystanku Rondo Śródka (od strony ul. Wyszyńskiego i ul. Jana Pawła II). Przystanki autobusowe nie wymagają pokonania przejścia podziemnego.

- **Samochód**

Na obszarze Ostrowa Tumskiego znajdują się liczne miejsca parkingowe.

- **Obiekt**

Obszar Ostrowa Tumskiego stanowi wyspę zlokalizowaną na Warcie. Otaczają ją dwa ramiona rzeki: szersze, zachodnie, które obecnie stanowi główny nurt Warty, oraz węższe, wschodnie, nazywane Cybiną. Na terenie wyspy znajdują się liczne zabytki, między którymi poruszać się można po względnie płaskim terenie. Do mniej dostępnych miejsc prowadzą podjazdy. Ostrów Tumski obejmuje wiele atrakcji, takich jak: (1) Brama Poznania, (2) Śluza Katedralna, (3) Rezerwat Archeologiczny Genius Loci, (4) Archiwum Archidiecezjalne, (5) Muzeum Archidiecezjalne, (6) Kościół Najświętszej Marii Panny, (7) Palatium (obecnie nie jest eksponowane), (8) Psalteria, (9) Bazylika Archikatedralna Świętych Piotra i Pawła, (10) Pałac Arcybiskupi, (11) Most Biskupa Jordana.

- **Punkt Informacji**

Mieści się w Bramie Poznania, można w niej wypożyczyć audioprzewodnik po Ostrowie Tumskim.

- **Udogodnienia**

Na terenie obiektu znajduje się toaleta miejska dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Zlokalizowana jest w obniżeniu, do którego prowadzą schody oraz podjazd. Obok znajduje się platforma dla wózków inwalidzkich – o konieczności włączenia platformy prosimy poinformować obsługę toalety.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Ostrowa Tumskiego może być brukowana nawierzchnia. Obszar w dominującej mierze dostępny jest dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

W Bramie Poznania można pobrać plan Ostrowa Tumskiego z opisem głównych atrakcji.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Na placu przed Katedrą znajduje się makieta z miniaturą świątyni. Poprzez dotyk można poznać także płaskorzeźby na kamiennych płytach. Wyznaczona została sensoryczna ścieżka

zwiedzania, można wypożyczyć też tyflografiki prezentujące fasadę Katedry (informacje w Bramie Poznania).

- **Odwiedzający z dziećmi**

Możliwe jest zwiedzanie z przewodnikiem turystycznym z formą przekazu dostosowaną dla dzieci. Można wypożyczyć audioprzewodnik ze ścieżką dla dzieci (w Bramie Poznania). Organizowane są festyny, wydarzenia dla dzieci i rodzin. Miejsca dla odpoczynku z dziećmi dostępne są zarówno w warunkach plenerowych, jak i w poszczególnych obiektach. Na Ostrowie Tumskim znajdują się też punkty gastronomiczne.

- **Osoby starsze**

Dostępne są liczne miejsca do odpoczynku.

- **Bilety**

Zwiedzanie Ostrowa Tumskiego jest bezpłatne.

Płatny jest audioprzewodnik po Ostrowie Tumskim (do wypożyczenia w Bramie Poznania).

Bilety wstępu obowiązują także do wybranych atrakcji (podziemia Katedry, Muzeum Archidiecezjalne, Rezerwat Archeologiczny Genius Loci, Brama Poznania).

22. „Archikatedra pw. św. Apostołów Piotra i Pawła” w Poznaniu

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku tramwajowego oraz autobusowego Katedra (300 m) lub Rondo Śródka (600 m).

Przy przystanku tramwajowym Katedra znajduje się przejście podziemne, które może stanowić barierę dla osób poruszających się na wózkach, dlatego podróżującym tramwajami sugerujemy skorzystanie z przystanku Rondo Śródka (od strony ul. Wyszyńskiego i ul. Jana Pawła II). Przystanki autobusowe nie wymagają pokonania przejścia podziemnego. Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Ostrowa Tumskiego może być brukowana nawierzchnia.

- **Samochód**

W bezpośrednim sąsiedztwie budynku znajduje się parking.

- **Budynek**

Katedra zlokalizowana jest w centrum zabytkowej dzielnicy Ostrów Tumski. Wnętrze budynku stanowią 3 nawy otoczone wieńcem dwunastu kaplic. Do każdej z nich prowadzą po 4 stopnie o wysokości około 20 cm. W budynku znajdują się również podziemia udostępnione do zwiedzania. W celu zapoznania się z realiami architektonicznymi obiektu, serdecznie zachęcamy do skorzystania ze „spacerów wirtualnych”, do których linki znajdują się na naszej stronie.

- **Główne wejście**

Główne wejście do budynku posiadające podjazd jest otwarte wyłącznie w miesiącach letnich. W pozostałych miesiącach funkcjonuje wejście boczne, do którego prowadzą schody. W razie potrzeby prosimy o poinformowanie w zakrystii o konieczności otwarcia drzwi głównych.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w budynku przy wejściu głównym. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Obiekt nie posiada toalety dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Najbliższe toalety miejskie znajdują się w sąsiedztwie budynku.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Po nawie głównej oraz nawach bocznych można poruszać się bez przeszkód w postaci progów. Kaplice częściowo można obejrzeć z zewnątrz, bez pokonywania stopni. Zupełnie niedostępną część stanowią podziemia (około 10% ekspozycji), do których prowadzą schody.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Osobom niesłyszącym proponujemy zapoznanie się z bogatą ofertą przewodników, które są dostępne na naszej stronie internetowej w zakładce „Turystyka”, a także na stoisku z pamiątkami.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Do Katedry można wjechać wózkiem dziecięcym. Można również kupić pamiątki.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Zwiedzanie obiektu odbywa się samodzielnie.

- **Bilety i grupy**

Za zwiedzanie Katedry nie są pobierane opłaty. Bilety wstępu do podziemi można zakupić na stoisku przy wejściu.

23. „Brama Poznania ICHOT” w Poznaniu

- **Dojazd**

- **Komunikacja publiczna**

Osobom, które poruszają się na wózku inwalidzkim i korzystają z komunikacji miejskiej, proponujemy dojazd do przystanku Rondo Śródka. Odległość od przystanku do Bramy Poznania w linii prostej to około 450 m, natomiast odległość drogowa wynosi około 700 m. Z dworca PKP/ PKS można dojechać bezpośrednio tramwajem nr 8, ze Starego Rynku tramwajami nr 8 i 17. Przy przystanku Katedra znajduje się przejście podziemne, które może stanowić barierę kłopotliwą do pokonania. Sprawne dotarcie do Bramy Poznania zapewnią również oznaczenia Traktu Królewsko-Cesarskiego rozmieszczone w przestrzeni miejskiej.

- **Samochód**

Gościom, którzy przyjadą do nas własnym samochodem, proponujemy ogólnodostępny parking ze specjalnie wyznaczonymi miejscami parkingowymi przy ulicy Gdańskiej. Odległość od parkingu do wejścia głównego to ok. 200 m. Nieznaczne utrudnienie przy przebyciu tego dystansu może stanowić nawierzchnia wokół budynku wykonana z granitowej kostki.

- **Autokar lub bus**

Zwiedzający, którzy przyjadą autokarem lub busem, mają możliwość zaparkowania na parkingu z wjazdem od ulicy Bydgoskiej. Odległość od parkingu do wejścia głównego to około 300 m. Przebycie tego dystansu może być nieznacznie utrudnione przez nawierzchnię wykonaną z granitowej kostki. Na parkingu znajduje się toaleta przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Prosimy, aby wcześniej zgłosić przyjazd autokaru pod numerem telefonu 61 647 76 34.

- **Obiekt**

Brama Poznania to pierwsze w Polsce centrum interpretacji historycznego dziedzictwa. Nasze hasło brzmi: „Nowy kierunek zwiedzania” i opisuje ono nie tylko nowoczesną ekspozycję, ale także podejście do naszych gości. Pragniemy, aby każdy czuł się u nas dobrze, dlatego staramy się sprostać różnorodnym potrzebom i oczekiwaniom. Brama Poznania nie jest miejscem, które się zwiedza – tego miejsca się doświadcza, angażując wszystkie zmysły. Wizyta tu to prawdziwa kształcąca przygoda.

Budynek główny Bramy Poznania jest modernistyczną budowlą, podzieloną na dwie części, połączone szklanymi kładkami. W każdej części budynku są po dwa piętra i dwie sale ekspozycyjne. Można tam wjechać windą. Z budynku głównego do zabytkowej Śluzy Katedralnej można dostać się przez kładkę przerzuconą nad rzeką Cybiną. Kładka znajduje się na parterze i jest zadaszona.

- **Główne wejście**

Do budynku Bramy Poznania można wejść od dwóch stron: od ulicy Gdańskiej i od ulicy Dziekańskiej. W obu przypadkach są to szerokie drzwi, które otwierają się automatycznie. Bez problemu zmieści się w nich osoba poruszająca się na wózku.

- **Punkt Informacji**

W holu głównym znajduje się Punkt Informacji. Pracownik na tym stanowisku udzieli wszelkich niezbędnych informacji i odpowie na pytania. Tutaj znajduje się punkt obsługi osób z dysfunkcją słuchu. Dzięki wideopłączeniu informacje są tłumaczone na język migowy (SJM i PJM). Usługa tłumacza on-line jest bezpłatna, a połączenia można realizować we wtorek i w piątek od godz. 9:00 do godz. 17:00 oraz w środę i w czwartek od godz. 9:00 do godz. 18:00. W Punkcie Informacji osoby niewidome i słabowidzące mogą wypożyczyć tyflografiki i plany (więcej informacji w punkcie „Przestrzeń wystawowa. Osoby niewidome i niedowidzące”)

- **Udogodnienia**

Zaraz obok kas znajduje się bezpłatna szatnia i Punkt Odbioru Audioprzewodników. Nasz audioprzewodnik wydawany jest dla każdego, kto zakupił bilet na ekspozycję. Do wyboru są dwie ścieżki: indywidualna (dla osób dorosłych) oraz rodzinna. Dysponujemy audioprzewodnikiem w kilku wersjach językowych: polskim, angielskim, niemieckim, francuskim, rosyjskim, czeskim, ukraińskim i hiszpańskim. Rodzice odwiedzający Bramę Poznania z małymi dziećmi mogą bezpłatnie wypożyczyć nosidło ergonomiczne (rozmiar Baby i Toddler). W toalecie znajduje się przewijak, są także podesty dla dzieci. Na każdej sali znajdują się puffy, które pozwolą na chwilę odpoczynku. Dodatkowo każda sala wyposażona jest w przenośne krzeselka, które można zabrać ze sobą na czas zwiedzania. W holu głównym można wypożyczyć wózek dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Na parterze znajduje się również toaleta przystosowana do potrzeb osób z dysfunkcją ruchu.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Ekspozycja Bramy Poznania znajduje się na dwóch piętrach (po dwie sale na każdym piętrze). Do sal można dostać się, wchodząc schodami lub wjeżdżając windą. **Ważne:** aby skorzystać z windy, należy poprosić o to pracownika Biura Obsługi Klienta jeszcze przed przejściem przez kołowrotki-bramki biletowe. Pierwsze schody prowadzą z holu głównego do sali o nazwie GRÓD (13 schodów – półpiętro -13 schodów). Kolejna sala – WODA znajduje się na tym samym poziomie i można przejść do niej szklaną kładką. Trzecia sala ZŁOTO i czwarta sala WITRAŻ znajdują się już na drugim piętrze. Na drugie piętro ekspozycyjne prowadzą schody (11 schodów – półpiętro – 11 schodów). Można dostać się tam windą, która znajduje się w sali GRÓD. Między salą ZŁOTO i salą WITRAŻ jest taras widokowy. Prowadzą do niego schody (14 schodów – półpiętro – 13 schodów – półpiętro – 13 schodów). Nie ma możliwości wjazdu windą na taras widokowy. Nasza ekspozycja została skonstruowana tak, aby ułatwić dostęp do większości nośników: są one ruchome i można dostosować ich wysokość do wzrostu zwiedzającego. W warsztatach, konferencjach oraz wykładach odbywających się w sali wielofunkcyjnej mogą brać udział również osoby o różnych potrzebach. Architektura tej sali pozwala komfortowo poruszać się osobom na wózkach.

Na zewnątrz budynku Bramy Poznania znajduje się amfiteatr nad brzegiem rzeki Cybiny. W tym miejscu odbywają się różne imprezy, tutaj też można wypocząć, podziwiając piękne widoki, a także zjeść kanapkę w przerwie przed kolejną wyprawą. Do amfiteatru prowadzą schody (10 schodów – półpiętro – 10 schodów – półpiętro – 14 schodów) po południowej stronie budynku. Dodatkowo dysponujemy platformą dla osób z niepełnosprawnością

ruchową. Aby uruchomić platformę, prosimy o kontakt z pracownikami Biura Obsługi Klienta pod numerem telefonu 61 647 76 34 (Informacja Bramy Poznania).

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Dla osób z dysfunkcją słuchu istnieje możliwość podpięcia pętli indukcyjnych, które wzmocnią dźwięk aparatu słuchowego. Filmy wyświetlane na naszej ekspozycji tłumaczone są na polski język migowy (tłumacz języka migowego jest widoczny na tle filmu).

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Biorąc pod uwagę trudne do wykrycia za pomocą laski miejsca na ekspozycji, zachęcamy, aby osoby z dysfunkcją wzroku odwiedzały Bramę z osobą towarzyszącą. W Punkcie Informacji osoby niewidome i słabowidzące mogą wypożyczyć tyflografiki prezentujące przestrzeń Bramy Poznania (parter, sale ekspozycyjne, Śluzę Katedralną), przestrzeń Ostrowa Tumskiego z wyznaczoną sensoryczną ścieżką zwiedzania oraz fasadę katedry poznańskiej. Pracownik Biura Obsługi Klienta wskaże miejsce, w którym można zapoznać się z tyflografikami i przeprowadzi krótki opis audiodeskrypcyjny planów. Cyklicznie organizowane jest oprowadzanie dla osób z dysfunkcją wzroku powyżej 15 roku życia pod tytułem „Wszystko jasne!”.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Audioprzewodnik wyposażony jest w ścieżkę zwiedzania dostosowaną do potrzeb dzieci. Aranżacja ekspozycji obejmuje wiele miejsc adresowanych do dzieci w różnym wieku, zachęca do aktywnego poznawania prezentowanej historii (liczne gry, zagadki, zabawy). Przestrzeń wystawowa jest wyposażona w eksponaty, które mają odpowiednią wysokość i wielkość oraz tablice informujące o sposobie skorzystania z danej atrakcji. Zapraszamy rodziny z dziećmi na zajęcia edukacyjne oraz rodzinne oprowadzania. Została również przygotowana bogata oferta dla szkół i przedszkoli.

Wśród propozycji Bramy Poznania znajdują się też zajęcia dla grup dzieci i młodzieży o szczególnych potrzebach edukacyjnych (z klas integracyjnych, z niepełnosprawnością słuchową, wzrokową oraz z niepełnosprawnością intelektualną). Z ofertą można zapoznać się na stronie internetowej Bramy Poznania. Grupy te mogą korzystać również z tematycznego zwiedzania ekspozycji w towarzystwie przewodnika. Można zakupić różne pamiątki: książki, gry, przewodniki, gadżety. Dla rodziców i opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami został przygotowany przewodnik opisujący warunki i udogodnienia w naszym obiekcie.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne liczne miejsca do odpoczynku. Można też wypożyczyć przenośne krzeselka. Część wydarzeń powstaje specjalnie z myślą o seniorkach i seniorach. Zapraszamy na oprowadzanie tematyczne, zajęcia edukacyjne i wycieczki po wyspie katedralnej.

Wyjście z ekspozycji znajduje się w ostatniej sali WITRAŻ. Prowadzi ono przez charakterystyczny Zygzak. **Ważne:** w Zygzaku wyświetlany jest film zrealizowany w formie kalejdoskopu. Pojawiają się w nim szybko zmieniające się i migające obrazy – o szczególną ostrożność prosimy osoby z epilepsją. Za Zygzakiem znajdują się schody, które prowadzą do holu głównego (16 schodów – półpiętro – 16 schodów – półpiętro – 16 schodów). Można ominąć Zygzak i schody, cofając się do sali ZŁOTO, gdzie znajduje się winda.

W trzeciej sali ekspozycyjnej ZŁOTO prezentowana jest instalacja artystyczna „Złota Kaplica”. Z uwagi na świecącą podłogę oraz kopułę o szczególną ostrożność prosimy osoby z epilepsją.

Audioprzewodniki należy odłożyć do specjalnej szafy, która znajduje się na końcu schodów lub oddać je bezpośrednio pracownikowi Biura Obsługi Klienta w holu głównym.

Zachęcamy do pobrania i zapoznania się z przewodnikami przed wizytą w Bramie Poznania. Przewodniki dostępne są na stronie <http://bramapoznania.pl/zaplanuj-wizyte/dostepnosc-bramy-poznania-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami/>

- **Obsługa**

Brama Poznania to nie tylko nowoczesna ekspozycja, ale także wykwalifikowany i pomocny personel. Pracownicy i pracowniczki Biura Obsługi Klienta (BOK) w charakterystycznych niebieskich koszulkach chętnie odpowiedzą na każde pytanie. Wysokie kwalifikacje uzyskali podczas cyklu szkoleń według międzynarodowego standardu ECHOCast, a doświadczenie – poprzez obsługiwanie i oprowadzanie grup o różnych potrzebach.

Dla grup o różnorodnych potrzebach przygotowaliśmy zwiedzanie z przewodnikiem.

W razie potrzeby możemy wyznaczyć osobę, która będzie odpowiedzialna za przywitanie grupy, pomoże kupić bilety i poinformuje, jak poruszać się po budynku.

- **Bilety i grupy**

Kasy znajdują się naprzeciwko Punktu Informacji. Można w nich odebrać bilety uprzednio zakupione w Internecie lub kupić je bezpośrednio przed wejściem. Rekomendujemy, aby goście, którzy wybierają się do Bramy w weekend, zakupili bilety on-line pod adresem www.bilety.bramapoznania.pl.

W trosce o komfort naszych zwiedzających prosimy, aby dokonać wcześniejszej rezerwacji dla grup minimum z siedmiodniowym wyprzedzeniem pod numerem telefonu **61 647 76 29** od wtorku do piątku w godzinach **9:00-14:00**.

W przypadku pytań oraz w celu ułatwienia dostępu do Bramy Poznania osobom z niepełnosprawnościami prosimy o kontakt:

Informacja Bramy Poznania: **61 647 76 34**

Rezerwacja: **61 647 76 29**

Dzieciom i młodzieży szkolnej, osobom z niepełnosprawnością wraz z opiekunami, emerytom, rencistom oraz osobom powyżej 65. roku życia przysługuje bilet ulgowy. Bilet ulgowy dostępny jest po okazaniu dokumentu uprawniającego do zniżki.

Staramy się zapewnić poznanie historii i dziedzictwa Ostrowa Tumskiego również osobom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej i/lub społecznej. Ustaliliśmy miesięczną pulę bezpłatnych biletów na atrakcje będące w naszej ofercie. Z cennikiem i dostępnością bezpłatnych biletów można zapoznać się na naszej stronie internetowej <http://bramapoznania.pl/zaplanuj-wizyte/cennik>.

24. „Rezerwat Archeologiczny Genius loci” w Poznaniu

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku tramwajowego oraz autobusowego Katedra (450 m) lub Rondo Śródka (900 m).

Przy przystanku tramwajowym Katedra znajduje się przejście podziemne, które może stanowić barierę dla osób poruszających się na wózkach (schody, brak windy, podjazdu), dlatego podróżującym tramwajami sugerujemy skorzystanie z przystanku Rondo Śródka (od strony ul. Wyszyńskiego i ul. Jana Pawła II). Przystanki autobusowe nie wymagają pokonania przejścia podziemnego. Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Ostrowa Tumskiego może być brukowana nawierzchnia.

- **Samochód**

Rezerwat nie posiada własnego parkingu. Istnieje możliwość zaparkowania na miejscach parkingowych w pobliżu budynku, a także podjechania bezpośrednio pod wejście do obiektu.

- **Budynek**

Rezerwat Archeologiczny usytuowany jest w nowoczesnym budynku przy ul. Ks. I. Posadzego 3 w zabytkowej dzielnicy Ostrów Tumski. Obejmuje 3 poziomy, między którymi poruszać się można przy pomocy obszernej windy.

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest na poziomie gruntu.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w holu, przy głównym wejściu do budynku. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się na parterze obok szatni. W toalecie jest przewijak dla niemowląt.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Rezerwat oferuje wystawy stałe oraz czasowe, po których można poruszać się bez przeszkód w postaci progów. Przed eksponatami znajduje się wystarczająca przestrzeń manewrowa, a wszystkie przejścia występujące w budynku mają szerokość większą niż 90 cm.

Całość wystawy można obejrzeć z pozycji siedzącej. Ze względu na wysokość i nachylenie ekranów z informacjami, odczytanie treści może być utrudnione. Na tę okoliczność dysponujemy mobilnym tabletem – prosimy o poinformowanie obsługi o chęci jego wypożyczenia.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nasze wystawy posiadają bogate opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika. Prezentowane są także filmy.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Dla osób z dysfunkcją wzroku polecamy audioprzewodnik w wersji polskiej i angielskiej. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Obiekt jest nastawiony na obsługę dzieci. Przygotowana jest oferta zajęć dla szkół i grup, w tym gra terenowa. W części plenerowej Rezerwatu jest możliwość odpoczynku z dziećmi.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami, dzieci oraz seniorów. Oferujemy niezbędną pomoc, aby zwiedzanie odbywało się w jak najdogodniejszych dla Państwa warunkach.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Przewidziane są bilety ulgowe dla dzieci i osób starszych oraz bilety rodzinne (do 6 dzieci). Honorowana jest Karta Dużej Rodziny.

25. „Muzeum Archeologiczne w Poznaniu”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku tramwajowego Wrocławska (odległość 380 m) lub przystanku autobusowego Grobla (odległość 230 m). Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Starego Rynku i okolicznych uliczek, może być brukowana nawierzchnia.

- **Samochód**

Muzeum nie posiada własnego parkingu. Istnieje możliwość zaparkowania na miejscach parkingowych w pobliżu budynku, a także podjechania pod sam budynek do wejścia od ul. Klasztornej.

- **Budynek**

Muzeum Archeologiczne usytuowane jest w zabytkowej kamienicy w pobliżu Starego Rynku, przy ulicy Wodnej 27. Obejmuje 3 poziomy, między którymi poruszać się można przy pomocy obszernej windy. Dostęp do windy możliwy jest po pokonaniu kilku stopni, bądź skorzystaniu z podjazdu o dość stromym nachyleniu (może być potrzebna pomoc osoby towarzyszącej lub pracowników obsługi).

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest od strony ul. Wodnej. Przy drzwiach wejściowych znajduje się stopień o wysokości 32 cm oraz próg 4 cm. Istnieje możliwość skorzystania z alternatywnego wejścia znajdującego się na tym samym poziomie. Taką potrzebę należy zasygnalizować obsłudze poprzez naciśnięcie dzwonka znajdującego się przy drzwiach głównych.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w holu, przy głównym wejściu do budynku. Osoby z dysfunkcją słuchu mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się na poziomie (-1) obok szatni. W toalecie dostępny jest przewijak.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Muzeum oferuje wystawy stałe oraz czasowe, po których można poruszać się bez przeszkód w postaci progów. Przed eksponatami znajduje się wystarczająca przestrzeń manewrowa, a wszystkie przejścia występujące w budynku mają szerokość większą niż 90 cm. Niewielkim utrudnieniem może być konieczność otwierania drzwi przy przechodzeniu do kolejnych wystaw. Większość eksponatów (60%) można obejrzeć z pozycji siedzącej. W salach wystawowych znajdują się miejsca siedzące umożliwiające odpoczynek. Dysponujemy również schodofazem.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nasze wystawy posiadają bogate opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika. Opisy znajdują się przy eksponatach i w aplikacji mobilnej.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Dla osób z dysfunkcją wzroku polecamy audioprzewodnik w wersji polskiej i angielskiej. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem. Dysponujemy miską dla czworonoga.

Muzeum Małego Odkrywcy – trasa zwiedzania dla dzieci – jest częściowo przystosowana dla osób z dysfunkcjami wzroku. Przygotowaliśmy opisy w alfabecie Braille’a oraz kopie zabytków wykonanych w grafice reliefowej.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Oferta zwiedzania dostosowana jest do dzieci powyżej szóstego roku życia, obejmuje m.in. trasę zwiedzania dla dzieci, wyznaczoną przez „punkty małego odkrywcy”, dostępną również w audioprzewodniku. W Muzeum organizowane są cykliczne imprezy, warsztaty na dziedzińcu i w salach, prowadzone są lekcje muzealne dla grup. Ponadto istnieje możliwość zorganizowania przyjęcia urodzinowego dla dzieci (temat do wyboru). W sklepiu muzealnym można kupić pamiątki.

- **Osoby starsze**

Nasze wystawy posiadają bogate opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika. Opisy znajdują się przy eksponatach i w aplikacji mobilnej. W przestrzeni wystawowej jest wiele miejsc do odpoczynku.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami. Uczestniczyliśmy m. in. w warsztatach „Kulturalny Poznań bez barier”, których celem było stworzenie instytucji dostępnych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Personel został przeszkolony w zakresie obsługi dzieci w różnych grupach wiekowych.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Istnieje możliwość przygotowania specjalnej oferty edukacyjnej dla grup, zarówno dla dzieci i dorosłych. Prosimy o kontakt mailowy: edukacja.map@gmail.com lub telefoniczny – 61 852 82 51, wew. 113.

Przewidziane są bilety ulgowe dla dzieci i osób starszych oraz bilety rodzinne (do 6 dzieci). Honorowana jest Karta Dużej Rodziny.

Grupy osób poruszających się na wózkach prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą zamiaru wizyty, kontaktując się z kasą biletową muzeum pod nr telefonu: 61 852 82 51, wew. 206”.

26. „Kościół św. Jana Jerozolimskiego za Murami” w Poznaniu

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku tramwajowego Rondo Śródka (100 m) od strony ul. Wyszyńskiego i ul. Jana Pawła II (nie występują tam przejścia podziemne) lub przystanku tramwajowego od strony ul. Św. Michała (200m), a także przystanku autobusowego Rondo Śródka (150 m).

- **Samochód**

Kościół nie posiada własnego parkingu. W pobliżu znajduje się obszerny parking miejski. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość dojazdu bezpośrednio pod bramę alejką parkową lub zaparkowanie na terenie obiektu.

- **Kościół**

Kościół jest parterowy z niewielkim chórem, na który prowadzą strome schody. Przy wejściu do kaplicy wewnątrz kościoła występuje stopień, który może stanowić niewielkie utrudnienie. Kościół i park przykościelny otacza niewysoki mur. Teren wokół kościoła posiada brukowaną nawierzchnię.

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest na poziomie gruntu i nie posiada progu.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać u ks. Proboszcza lub ks. Wikariusza, którzy oprowadzają po obiekcie po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. Ks. Wikariusz zna polski język migowy.

- **Udogodnienia**

Brak toalety dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Po kościele i otaczającym terenie można się poruszać bez przeszkód. Stopień prowadzący do kaplicy może stanowić barierę dla osób poruszających się samodzielnie, jednak jej wnętrze jest dobrze widoczne z zewnątrz. Miejscem niedostępnym jest chór.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

W każdą niedzielę w ciągu roku szkolnego o godzinie 15:00 zapraszamy na msze święte w języku migowym. Z ks. Wikariuszem można rozmawiać bezpośrednio w polskim języku migowym.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

W kościele nie występują progi czy inne utrudnienia w poruszaniu się. Poza mszą św. można wejść z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Ze względu na brak utrudnień w poruszaniu się, do kościoła można z łatwością wjechać z wózkiem dziecięcym.

- **Osoby starsze**

Kościół jest dobrze przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnością słuchu. Prosimy o wcześniejszą informację o zamiarze zwiedzania kościoła: e-mail: janjerezolimski@archpoznan.pl, tel. 61 877 17 17.

- **Bilety i grupy**

Brak biletów, wejścia bezpłatne.

27. „Zamek Królewski (Zamek Przemysła)” w Poznaniu, siedziba Muzeum Sztuk Użytkowych

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku tramwajowego oraz autobusowego Aleje Marcinkowskiego (300 m) lub przystanku tramwajowego Plac Wielkopolski (450 m). Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Starego Rynku może być brukowana nawierzchnia.

- **Samochód**

Muzeum nie posiada ogólnodostępnego parkingu. Dysponujemy miejscami postojowymi dla osób z niepełnosprawnościami na terenie obiektu. Osoby chcące skorzystać z miejsca postojowego prosimy o skontaktowanie się z obsługą (domofon znajduje się przy furtce).

- **Budynek**

Zamek Królewski zlokalizowany jest na Wzgórzu Przemysła w centrum Poznania. Dotarcie do niego wymaga pokonania niewielkiego wzniesienia na odcinku około 50 m. Zwiedzanie obejmuje 4 poziomy oraz punkt widokowy w wieży, pomiędzy którymi można poruszać się swobodnie windą. Wnętrza są przestronne i nie posiadają progów. Przy Zamku znajduje się park z ławkami.

- **Główne wejście**

Do głównego wejścia prowadzą schody. Posiadamy alternatywne wejście z platformą przystosowaną dla wózków inwalidzkich oraz wózków dziecięcych. W celu skorzystania przez osoby mające jakiegokolwiek trudności z wejściem po schodach prosimy o przywołanie obsługi, dzwonek znajduje się obok platformy przy wejściu do wieży.

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w holu, przy głównym wejściu do budynku. Dodatkowo w holu wejściowym dyżuruje pracownik, którego zadaniem jest informowanie odwiedzających o ofercie muzeum, wielkości i rozplanowaniu ekspozycji, kierunku zwiedzania etc. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toalety są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Wyposażone są także w przewijak dla niemowląt.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Muzeum oferuje wystawy stałe oraz czasowe, po których można poruszać się bez przeszkód w postaci progów. Przed eksponatami znajduje się wystarczająca przestrzeń manewrowa, a wszystkie przejścia występujące w budynku mają szerokość większą niż 90 cm. Całość wystawy można obejrzeć z pozycji siedzącej. Ze względu na wysokość i nachylenie ekranów w kioskach informacyjnych, odczytanie informacji może być utrudnione.

▪ **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nasze wystawy posiadają bogate opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika. Można skorzystać z aplikacji mobilnej „Skarby MSU” z filmami z wersją w języku migowym.

Filmy z lektorem języka migowego znajdują się na ekranach na ekspozycji w Sali Renesans oraz w telewizorze w Sali Sztuka po 1945.

W wybranych salach w ekranach monitorów umieszczono podpisy i zdjęcia obiektów z możliwością ich powiększenia.

Wybrane elementy strony internetowej przetłumaczono na polski język migowy.

▪ **Osoby niewidome i niedowidzące**

Dla osób z dysfunkcją wzroku polecamy audioprzewodnik. W holu obok recepcji znajduje się tyflografika obrazującą układ pomieszczeń w budynku. Dodatkowo w różnych punktach ekspozycji znajdują się eksponaty do poznania dotykowego (kopie 3D, tyflografiki, fragmenty tkanin, ram). Ekspozycja uzupełniona jest o bodźce pozawzrokowe (np. muzykę, dźwięki, zapachy). Toalety, poręcze schodów opisane są w alfabecie Braille’a. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu z psem przewodnikiem. Przed Zamkiem umieszczona jest makieta dotykowa z miniaturą Zamku i opisami w alfabecie Braille’a.

W wybranych salach w ekranach monitorów umieszczono podpisy i zdjęcia obiektów z możliwością ich powiększenia.

Strona internetowa MSU dostosowana poprzez możliwość powiększenia tekstu, ustawienie kontrastu.

Na naszej stronie (msu.mnp.art.pl) znajduje się informacja o wszystkich udogodnieniach dla osób z różnymi niepełnosprawnościami.

▪ **Osoby z niepełnosprawnością intelektualną**

Do pobrania na stronie [www](http://www.mnp.art.pl) oraz w kasie muzeum znajdują plansze z symbolami tłumaczącymi zawartość poszczególnych sal oraz wybrane obiekty.

Można skorzystać z aplikacji mobilnej na smartfony „Muzeum Sztuk Użytkowych” ze ścieżką zwiedzania dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

▪ **Odwiedzający z dziećmi**

Przestrzeń jest przyjazna dzieciom. Znajdują się w niej strefy gier i zabaw. Można dotykać eksponaty, przebrać się w elementy stroju z epoki. Przestrzeń jest dostępna do zwiedzania z własnym wózkiem dziecięcym. Opis eksponatów jest odpowiedni do wieku dzieci, uproszczony, zapisany dużą czcionką, na odpowiedniej wysokości. Dla dzieci przygotowanych jest wiele atrakcji, m.in. filmy, elementy interaktywne. Można zakupić pamiątki tematycznie związane z obiektem. Organizujemy wydarzenia dla rodzin, imprezy dla dzieci. Przygotowana jest też oferta zajęć dla szkół i grup.

▪ **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne liczne miejsca do odpoczynku. Organizowane są również wydarzenia adresowane do osób starszych, np. „Czwartki dla seniorów”.

• **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami, rodzin z dziećmi i seniorów. Oferujemy niezbędną pomoc, aby zwiedzanie odbywało się w jak najdogodniejszych dla Państwa warunkach. W celu lepszej organizacji zwiedzania prosimy o wstępną informację telefoniczną poprzedzającą przybycie grupy z niepełnosprawnościami.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne wraz z ich opiekunami uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Dzieci do lat siedmiu mają wstęp bezpłatny. Starsze dzieci i seniorzy powyżej 65 roku życia obowiązują bilet ulgowy.

28. „Makiety dawnego Poznania” w Poznaniu

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Osobom podróżującym za pomocą komunikacji miejskiej zalecamy skorzystanie z przystanku tramwajowego oraz autobusowego Aleje Marcinkowskiego (200 m). Utrudnieniem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, w obrębie całego Starego Rynku, może być brukowana nawierzchnia.

- **Samochód**

Obiekt nie posiada własnego parkingu. Istnieje możliwość zaparkowania na miejscach parkingowych w pobliżu budynku (parking miejski) lub podjechania samochodem bezpośrednio pod obiekt.

- **Budynek**

Multimedialne makiety dawnego Poznania zlokalizowane są w podziemiach klasztoru O.O. Franciszkanów na Górze Przemysła. Przestrzeń w obiekcie obejmuje jedno piętro, na które składają się dwa poziomy, pomiędzy którymi znajdują się schody (kilka stopni).

- **Główne wejście**

Do budynku prowadzą schody (kilkanaście stopni).

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w holu. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Wszystkie przejścia występujące wewnątrz mają powyżej 90 cm szerokości, a przestrzeń jest wystarczająca do poruszania się wózkiem inwalidzkim. Całość wystawy można obejrzeć z pozycji siedzącej. Dostęp do budynku wymaga wniesienia wózka po schodach.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Osoby niesłyszące z treścią ekspozycji mogą zapoznać się przed wejściem na pokaz.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Dysponujemy makietą Starego rynku w skali 1:100 przygotowaną z myślą o osobach niewidomych. Modele wykonane są metodą wypukłą i posiadają opisy w alfabecie Braille’a. Dla osób niewidomych wstęp jest bezpłatny. Godziny pokazów – do uzgodnienia.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Obiekt jest nastawiony na obsługę rodzin z dziećmi.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami. Oferujemy niezbędną pomoc, aby zwiedzanie odbywało się w jak najdogodniejszych dla Państwa warunkach.

- **Bilety i grupy**

Grupy powyżej 20 osób z niepełnosprawnością, wraz z ich opiekunami, uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Dzieci obowiązują bilety ulgowe.

29. „Muzeum Ziemi Pyzdrskiej w Pyzdrach”

- **Dojazd**

- **Komunikacja publiczna**

- Do Pyzdr można dojechać autobusem PKS.

- **Samochód**

- Można skorzystać z miejsc parkingowych wyznaczonych w strefie rynku.

- **Budynek**

Ekspozycja poświęcona epoce piastowskiej znajduje się w piwnicach domu podcieniowego z XVIII wieku, zlokalizowanego przy rynku. Patronami są tutaj wielkie postacie związane z Pyzdrami: Przemysław II, Władysław Łokietek i Kazimierz Wielki. Budynek, ze względu na jego historyczną aranżację (niewielkie wnętrza, schody), nie jest dostępny dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

- **Główne wejście**

Do piwnicy prowadzą schody.

- **Punkt Informacji**

Przy obiekcie znajduje się tablica informująca o możliwościach kontaktu z pracownikami muzeum.

- **Udogodnienia**

Brak jest toalety w budynku i jego sąsiedztwie. Można skorzystać z publicznej toalety miejskiej.

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

- Obiekt niedostępny.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

- W trakcie przygotowania są opisy eksponatów (obecnie wystawa jest w fazie organizacji) użyteczne dla osób niesłyszących. Prezentowany jest także film przybliżający historię miejsca.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

- Osoby niewidome mogą poznawać wybrane eksponaty poprzez dotyk. Nie posiadamy audioprzewodników dostosowanych dla osób niewidomych oraz niedowidzących. Żadna z wystaw nie posiada również opisu w alfabecie Braille'a. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

- Dla dzieci organizowane są niecykliczne imprezy, plenery, warsztaty.

- **Osoby starsze**

- Organizowane są okazjonalne imprezy dla seniorów.

- **Obsługa**

Jesteśmy otwarci na obsługę osób z niepełnosprawnościami, rodzin z dziećmi oraz seniorów.

- **Bilety i grupy**

Zwiedzanie wystawy jest bezpłatne.

Grupy prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą zamiaru wizyty, kontaktując się pod nr telefonu: 63 2205733 lub e-mail: muzeum_pyzdry@poczta.onet.pl.

30. „Kościół parafialny pw. św. Mikołaja Biskupa w Tarnowie Pałuckim”

- **Dojazd**

- **Komunikacja publiczna**

Nie ma możliwości dotarcia komunikacją miejską.

- **Samochód**

W pobliżu kościoła nie ma parkingu, samochód można zaparkować przy drodze. Do kościoła prowadzi długi podjazd (bruk oraz nawierzchnia żwirowa), a w górnej części, gdzie pojawiają się schody, podjazd jest brukowany, wyposażony w poręcz. Wokół kościoła biegnie brukowana ścieżka.

- **Budynek**

Budynek jest parterowy z niewielkim chórem. Wewnątrz są wysokie progi (do 20 cm).

- **Główne wejście**

Przed wejściem głównym występują schody. Ich pokonanie przez osobę poruszającą się na wózku wymaga pomocy ze strony innych osób.

- **Punkt Informacji**

Brak informacji przy kościele. W sprawie zwiedzania można kontaktować się z Muzeum Regionalnym w Wągrowcu lub parafią. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta – brak

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Dojazd, wjazd, jak i poruszanie się po kościele w przypadku osób poruszających się na wózku wymaga pomocy ze strony innych osób.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Wystrój kościoła jest unikatowy m.in. poprzez oryginalne malowidła ściennie – możliwe do poznania poprzez percepcję wzrokową. Przewodnicy turystyczni mogą współpracować z tłumaczem PJM.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Kościół mogą zwiedzać dzieci w różnym wieku. Wjazd i poruszanie się z wózkiem dziecięcym są częściowo utrudnione.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Przewodnictwem po obiekcie zajmują się głównie pracownicy Muzeum Regionalnego w Wągrowcu, otwarci na obsługę osób z niepełnosprawnościami. W przypadku sprecyzowanych potrzeb należy skontaktować się z Muzeum min. z tygodniowym wyprzedzeniem. Kościół jest zamknięty poza nabożeństwami.

- **Bilety i grupy**

Osoby zainteresowane zwiedzaniem i kupnem biletów mogą się skontaktować z Muzeum Regionalnym w Wągrowcu: nr telefonu: 67 268 59 11, poczta e-mail: muzeum@opatowka.pl lub z parafią.

31. „Bazylika Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Michała Archanioła” w Trzemesznie

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Nie ma możliwości dotarcia komunikacją miejską.

- **Samochód**

Łatwy dojazd – centrum miasta. Obszerny parking z wyznaczonym miejscem dla osób z niepełnosprawnością. Droga z parkingu do kościoła jest płaska, o stabilnej nawierzchni, nie wymaga pokonywania stopni.

- **Budynek**

Zarówno budynek, jak i jego okolice są zasadniczo dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Wewnątrz Bazyliki nie ma progów i stopni. Zwiedzanie odbywa się na dwóch poziomach – w podziemiach znajduje się wystawa archeologiczna, do której trzeba dotrzeć schodami. W obiekcie nie ma windy.

- **Główne wejście**

Znajduje się na poziomie terenu, nie ma progów ani stopni.

- **Punkt Informacji**

W Bazylice nie ma punktu informacji turystycznej, ale można zasięgnąć informacji w parafii.

- **Udogodnienia**

Brak specjalnych udogodnień.

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Wnętrze Kościoła można zwiedzać bez przeszkód architektonicznych.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nie ma specjalnych dostosowań. Przestrzeń kościoła poznawać można dzięki percepcji wzrokowej. Podczas nabożeństw treści pieśni są wyświetlane na ekranie.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Do kościoła można wejść z psem-przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Ze względu na brak przeszkód architektonicznych, można bez problemu wjechać wózkiem dziecięcym.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Pytania kierować można do biura parafialnego - tel. 61/415 42 46.

- **Bilety i grupy**

Wstęp wolny.

32. „Zespół dawnego Opactwa Cystersów w Wągrowcu” – Klasztor Paulinów i Parafia Wniebowzięcia NMP w Wągrowcu

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Nie ma możliwości dotarcia komunikacją miejską.

- **Samochód**

Przed budynkiem dawnego Opactwa znajduje się przy drodze parking terenowy, bez wyznaczonych miejsc parkingowych. Można także wjechać na plac przed budynkiem, a w razie potrzeby podjechać bezpośrednio pod tylne drzwi, gdzie jest do pokonania tylko jeden stopień.

- **Budynek**

Budynek jest rozległy. Na parterze można zwiedzać: kościół, część klasztorną, wirydarz, kapitułarz. Na piętrze znajduje się biblioteka. W budynku nie ma windy.

- **Główne wejście**

Przed głównym wejściem do kościoła są schody. Osoby poruszające się na wózku mogą wjechać tylnym wejściem (przy pomocy innych osób), gdzie znajduje się tylko jeden stopień. Dojazd, dojście do tylnych drzwi jest po terenie piaszczysto - trawiastym.

- **Punkt Informacji**

Obsługą ruchu turystycznego zajmuje się Muzeum Regionalne w Wągrowcu, zlokalizowane w odległości kilku minut dojścia piechotą. Informacji na temat zwiedzania obiektu można zasięgnąć w Muzeum, o szczegóły organizacyjne można pytać także w biurze parafialnym. Osoby niesłyszące mogą się porozumiewać poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta nie jest dostosowana do potrzeb osób poruszających się na wózku (zbyt mała przestrzeń manewrowa).

- **Przestrzeń zwiedzania**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

W części parterowej kompleksu: kościele, klasztorze, wirydarzu, kapitułarzu można poruszać się na wózku w większości swobodnie. Nie ma możliwości wjazdu do krypty w nawie głównej, jak również do biblioteki, która jest na piętrze. W przejściu pomiędzy kościołem i klasztorem znajdują się trzy niewysokie stopnie.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Jest możliwość współpracy przewodnika turystycznego z tłumaczem PJM grupy osób niesłyszących, jak również komunikowania się poprzez pismo. Całość wyposażenia obiektu jest dostępna do poznania poprzez percepcję wzrokową.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Nie posiadamy audioprzewodników dostosowanych dla osób niewidomych oraz niedowidzących, jak również opisów w alfabecie Braille'a. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo dotykania wybranych eksponatów, jak również wstępu wraz z psem przewodnikiem.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Miejsce jest dostosowane do potrzeb odwiedzających z dziećmi w różnym wieku. Dostępna jest gra terenowa „Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie”, do pobrania w Muzeum Regionalnym. Cyklicznie organizowany jest Festyn Cysterski.

- **Osoby starsze**

Obiekt jest przystosowany do odwiedzania przez osoby starsze, są dostępne miejsca do odpoczynku.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami, dzieci oraz seniorów.

- **Bilety i grupy**

Zwiedzanie kompleksu jest bezpłatne. W przypadku grup, prosimy o wcześniejszy kontakt: wagrowiec.paulini@gmail.com, tel. 67 262 01 25 lub z pracownikami Muzeum Regionalnego w Wągrowcu: muzeum@opatowka.pl, tel. 67 268 59 11.

33. „Muzeum Regionalne w Wągrowcu”

- **Dojazd**

- **Komunikacja miejska**

Nie ma możliwości dotarcia komunikacją miejską.

- **Samochód**

Można skorzystać z parkingu w pobliżu muzeum. Od ulicy do wejścia głównego prowadzą schody oraz stromy podjazd. W razie potrzeby można podejść samochodem bezpośrednio pod drzwi muzeum.

- **Budynek**

Część wystawowa mieści się na parterze budynku.

- **Główne wejście**

Wejście do budynku zlokalizowane jest na poziomie gruntu, występuje niewielki próg (ok. 5 cm).

- **Punkt Informacji**

Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc można uzyskać w kasie biletowej, znajdującej się w budynku muzeum. Osoby niesłyszące mogą porozumiewać się z pracownikiem poprzez pismo.

- **Udogodnienia**

Toaleta nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową (zbyt mała powierzchnia manewrowa).

- **Przestrzeń wystawowa**

- **Osoby z niepełnosprawnością ruchową**

Muzeum oferuje wystawy stałe oraz czasowe, po których można poruszać się częściowo (niektóre przejścia posiadają tylko 75 cm szerokości). Przed eksponatami znajduje się wystarczająca przestrzeń manewrowa. Nie można wjechać wózkiem do piwnicy.

- **Osoby niesłyszące i niedosłyszące**

Nasze wystawy posiadają obszerne opisy, które mogą pełnić funkcję przewodnika. Opisy znajdują się również przy eksponatach.

- **Osoby niewidome i niedowidzące**

Nie posiadamy audioprzewodników dostosowanych dla osób niewidomych oraz niedowidzących. Żadna z wystaw nie posiada również opisu w alfabecie Braille'a. Osoba niewidoma lub niedowidząca ma prawo wstępu wraz z psem przewodnikiem. Można dotykać wybranych eksponatów.

- **Odwiedzający z dziećmi**

Zwiedzanie jest dostosowane do różnych grup wiekowych, zarówno dla osób indywidualnych, jak i dla grup. Organizowane są liczne atrakcje i imprezy, w tym gry terenowe. Za zgodą przewodnika i w jego obecności można dotykać niektóre eksponaty. Istnieje możliwość zakupu pamiątek dla dzieci tematycznie związanych z muzeum.

- **Osoby starsze**

Po wcześniejszym zgłoszeniu, jest możliwość wystawienia na ekspozycję krzesel i ław.

- **Obsługa**

Jesteśmy przygotowani do obsługi osób z niepełnosprawnościami. W przypadku sprecyzowanych potrzeb prosimy o kontakt z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

- **Bilety i grupy**

Osoby niepełnosprawne uprawnione są do wykupienia biletu ulgowego. Opiekunowie są zwolnieni z opłat. Podstawą do skorzystania z ulgi jest dokument zaświadczający o niepełnosprawności. Dzieci i osoby starsze obowiązują bilet ulgowy.

Bezpłatne wejścia są w niedziele oraz za zgodą Dyrektora Muzeum.

Większe grupy osób poruszających się na wózkach prosimy o wcześniejszą informację dotyczącą zamiaru wizyty, kontaktując się z kasą biletową muzeum pod nr telefonu: 67/268 59 11 lub pocztą e-mail: muzeum@opatowka.pl.